

Er konkurrencen på markedet for on-line hotelværelser sat ud af spil?

JANUAR 2017

1. Resumé

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen offentliggjorde i juli i år resultatet af en stikprøveundersøgelse af nogle af de største bookingportaler på det danske marked. På baggrund af denne undersøgelse vurderede Konkurrence og Forbrugerstyrelsen, at bookingportalerne afskaffelse af brede prisklausuler, har ført til øget konkurrence i hele landet, når turister køber hotelværelser online. Konklusionen var baseret på, at der udbydes hotelværelser på bookingportalerne, som varierede med mere end 1 krone.

Dansk Erhverv stiller dog spørgsmålstegn ved undersøgelsens konklusioner, som er draget på et smalt grundlag. Dette skyldes, at undersøgelsen kun inddrager 12 hoteller i hele landet ligesom at prisfastsættelsen for de 12 hoteller kun er undersøgt på en enkelt overnatningsdato, som endda ligger i højsæsonen, hvilket kan påvirke undersøgelsens resultater. Ydermere er resultaterne af undersøgelsen præsenteret i form af bookingportalerne gennemsnitsafvigelse fra den gennemsnitlige pris for et hotelværelse. Denne metode kan udviske noget af prisvariansen mellem bookingportalerne. Derfor vurderer Dansk Erhverv, at undersøgelsen ikke har nok substans til, at der kan drages en omfattende konklusion om, hvorvidt afskaffelsen af de brede prisklausuler, har haft den ønskede effekt.

Dansk Erhverv har derfor foretaget sine egne undersøgelser af prisdannelsen på de største bookingportaler på det danske marked, Booking.com, Hotels.com og Expedia.com. Dansk Erhverv har på baggrund af det indsamlede datamateriale udført to undersøgelser der både anvender den samme metode som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, samt en mere nuanceret metode som er mere sensitiv over for prisafvigelser mellem bookingportalerne. Konklusionerne fra disse to undersøgelser er følgende:

- Der observeres ikke den samme grad af prisforskel blandt de tre bookingportaler, som det er fremlagt af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.
- De prisforskelle, som observeres, er i langt de fleste tilfælde meget små, hvorfor der må stilles spørgsmålstegn ved, om der ud fra et forbrugersynspunkt er tale om væsentlig konkurrence i markedet.
- Afskaffelsen af de brede prisklausuler har ikke haft den effekt, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen havde forventet, og som de har konkluderet, er tilfældet. Hotellernes værelser udbydes stadig i høj grad til de samme priser på

de forskellige bookingportaler.

Med Dansk Erhvervs undersøgelse er det altså dokumenteret, at afskaffelsen af de brede prisklausuler ikke har haft den ønskede effekt, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen hævder. Dansk Erhverv mener dette skyldes, at bookingportalerne stadig pålægger hoteller de snævre prisklausuler, hvilket vi mener er med til at begrænse konkurrencen i markedet. Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at der endnu engang stilles skarpt på afskaffelsen af bookingportalernes brede prisklausuler samt ikke mindst brugen af de snævre prisklausuler og kommer med følgende anbefalinger.

- Der er behov for at genåbne den politiske diskussion af bookingportalernes brug af prisklausuler – særligt de snævre. Spørgsmålet er nemlig, hvorvidt de hæmmer konkurrencen, når turisterne ønsker at booke hotelværelser online. Her er det Dansk Erhvervs opfattelse, at der ikke eksisterer den fornødne konkurrence i markedet, og det er tydeligt at afskaffelsen af de brede prisklausuler ikke har haft den ønskede effekt, hvorfor Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bør gå mere aktivt ind i sagen.
- Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bør i højere grad belyse den manglende effekt på konkurrencen i markedet, som afskaffelsen af de brede prisklausuler har haft. Vores undersøgelse viser i modsætning til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens stikprøve, at det ikke umiddelbart kan konkluderes, at der er kommet konkurrence i markedet for online hotelværelse som følge af afskaffelsen af de brede prisklausuler i bookingportalernes kontrakter med hotellerne.
- Ligeledes opfordrer Dansk Erhverv til, at Konkurrence og Forbrugerstyrelsen begynder at undersøge i hvilket omfang de snævre prisklausuler, som pålægger hotellerne ikke at udbyde deres hotelværelse til en lavere pris på egen hjemmeside, end det hotelværelset bliver udbudt til på bookingportalerne, er konkurrencebegrænsende. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ikke tidligere anset dette, som relevant for konkurrence i markedet om online hotelværelser.

2. Introduktion

Turisme er i dag et af verdens vigtigste erhverv. Ifølge UNWTO (FN's turismeorganisation) genereres 9 pct. af verdens BNP fra turisme – et resultat af en kontinuerlig vækst over de sidste 6 årtier, som ikke forventes at aftage foreløbigt¹. I takt med øget velstand, teknologisk udvikling og større international tilgængelighed, rejser flere og flere fra alle verdensdele til andre dele af verden. De rejser for at opleve nye steder og kulturer, de deltager i møder og konferencer eller de rejser for at besøge venner og familie. I 2014 var

Turisme er et stort væksterhverv, der udgør 9 pct. af verdens BNP, og som forventes at vokse til 1,8 mia. rejsende i 2030.

---

¹ UNWTO, 2015, "UNWTO Tourism Highlights", <http://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284416899>

der 1,23 mia. rejsende, og tallet forventes at stige til 1,8 mia. i 2030². Samtidig har digitaliseringen i form af internettet, smartphones og tablets revolutioneret måden, som turister i dag handler og kommunikerer på. Den teknologiske udvikling har gjort det muligt for en turist at sidde i sofaen i Singapore og skræddersy sin rejse til København, eller booke et hotelværelse på deres smartphone, mens de er på farten. Og turisterne agerer i stigende grad digitalt – de bliver deres egne rejsearrangører og rejseguide for andre. De søger information om destinationer på nettet, de booker rejser og oplevelser online og de anmelder, viser billeder af og deler deres oplevelser online både før, under og efter rejsen.

Denne mangfoldige verden af rejseinformationer, billeder, anmeldelser og online bookbare produkter og oplevelser giver umiddelbart turisterne en masse muligheder, men samtidig rummer en vigtig del af det også en bagside. Det globale marked for online rejser og oplevelser er nemlig i dag karakteriseret ved få store globale aktører - primært Expedia Inc. og Priceline Group. Disse to store koncerner, der er vokset frem over de sidste 15-20 år og hvis dominans er stigende, opererer diverse bookingportaler, prissammenligningssider mv. i hele verden, og de tilbyder en masse rejser, overnatningsmuligheder, billeje, oplevelser mv. Deres andel af det globale online rejsemarked er nu så stor, at der stilles det velkendte spørgsmål fra finanskrisen, om de er blevet "Too Big to Fail", og spørgsmålet er, om hotellerne har en chance for at genvinde kontrollen over deres produkter og muligheden for at finde andre distributionskanaler³ – og flere og flere taler om, at der reelt er tale om en duopolignende situation, som udfordrer den globale, frie konkurrence.

Konsekvensen af denne udvikling er, at hoteller og andre leverandører af overnatningsfaciliteter i Danmark er blevet afhængige af at indgå samarbejde med bookingportalerne, hvis de skal have en chance for, at nå ud til turister i hele verden. Det vil altså sige, at det hurtige overblik og de mange muligheder, som bookingportalerne er med til at give samtidig dækker over en stor afhængighed, der betyder, at turisterne ikke nødvendigvis får de bedste priser på markedet. Samtidig må man også i Danmark stille sig det spørgsmål, om der reelt er tale om et duopol, hvilket i dette tilfælde vil stille spørgsmålstegn ved omfanget af konkurrence for online turisme- og oplevelsesprodukter til gavn for de turister, som har Danmark på deres radar. I det perspektiv kan man godt overveje, hvem der reelt overser og udfordrer et globalt duopol. Og i forlængelse heraf, så er tanken om, hvem der skal udfordre de to største aktører meget nærliggende. Mange har sat deres lid til, at Google skulle være den nye spiller på markedet, men Googles annoncerede ambitioner om at indtage rejsemarkedet ser ud til at stagnere – måske fordi nogle af deres

I dag agerer turisterne i stigende grad digitalt, og flere og flere produkter sælges online. Det online rejsemarked er primært domineret af to store globale aktører: Expedia Inc. og Priceline Group – det store spørgsmål er, om der reelt eksisterer et duopol.

Hotellerne er afhængige af de store bookingportaler, hvis de ønsker at konkurrere i det globale online rejsemarked.

---

² UNWTO, 2015, "UNWTO Tourism Highlights", <http://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284416899>

³ <http://fredericgonzalo.com/en/2015/12/14/priceline-expedia-and-the-future-of-ota/>

allerstørste annoncører netop er Expedia Inc. og Priceline Group⁴. Det er et vigtigt og relevant spørgsmål at forholde sig til, om det er muligt for flere spillere at komme ind på dette marked, eller om nye teknologiske muligheder, hvor flere og flere søger information og booker fra deres smartphone vil udfordre den nuværende situation.

3. Problemstilling

I Danmark er de bookingportaler, der er ejet af Expedia Inc. og Priceline Group også på fremmarch. Det er særligt Expedia.com, Booking.com og Hotels.com, som er store på det danske marked. Mange hoteller, B&B's, vandrerhjem, feriehuse mv. samarbejder med disse portaler for at sikre, at de har en stor international distribution af deres produkter, så de kan klare sig i konkurrencen om det stigende antal turister fra hele verden.

Situationen set fra et dansk perspektiv er kompleks:

- Bookingportalerne er vigtige og nødvendige samarbejdspartnere for hotellerne. De er med til at sikre, at hotellernes produkter er synlige overfor et internationalt publikum på velkendte online platforme, som turisterne anvender, hvilket naturligvis er til glæde for hotellerne. Samtidig sikrer de, at turisterne får adgang til langt flere hotelværelser på én gang. Ingen danske/nordiske hoteller eller hotelkæder har en størrelse eller styrke, til at klare sig alene i konkurrencen om salg af hotelværelser på et globalt marked. Det er stort set umuligt for et dansk hotel, at gøre sig synligt og markedsføre sig overfor en gæst fra Singapore, uden at de samarbejder med de portaler, som allerede er til stede på markedet – og det er i dag få store aktører.
- Hotellerne står samtidig i en situation, hvor de bliver nødt til at samarbejde med de store bookingportaler på portalernes præmisser. Det vil sige, at hotellerne betaler høje gebyrer (ofte mellem 15 og 25 pct.) for at få synliggjort og solgt deres hotelværelser. Dette gebyr betales dog, uden at de har gennemsigthed ift. hvordan deres produkter synliggøres på bookingportalens hjemmeside, og uden de er garanteret nogen form for markedsføring af deres produkt. Samtidig begrænses deres prisfastsættelse på egen hjemmeside af prisklausuler, som bookingportalerne anvender. Hotellerne ser ikke anden udvej end at acceptere prisklausulerne i kontrakterne og leve med den høje pris de skal betale, og den ulighed, som der er i samarbejdet. Samtidig frygter hotellerne for mulige sanktioner, såfremt de bryder prisklausulerne og eksempelvis øger konkurrencen i markedet ved at ændre prisen på egen hjemmeside.

---

⁴ Bloomberg, 2016, "Google's Online Travel Adventure Upsets its Biggest Advertisers", <https://www.bloomberg.com/news/articles/2016-11-22/google-s-online-travel-adventure-upsets-its-biggest-advertisers>

- Slutteligt betyder bookingportalernes anvendelse af prisklausuler, at der potentielt er tale om, at konkurrencen begrænses i markedet for online køb af hotelværelser. Det vil sige, at turisterne ikke kan være sikre på, at de har adgang til de bedste priser og ydelser på markedet.

Dansk Erhverv har i årevis forsøgt at få Konkurrence og Forbrugerstyrelsen (herefter KFST) til at koncentrere sig om den primære konkurrenceretlige problemstilling, nemlig bookingportalernes anvendelse af prisklausuler i deres kontrakter med hotellerne. Dansk Erhverv har ønsket en undersøgelse af effekterne af brugen af prisklausuler i bookingportalernes kontrakter med hotellerne, som vi mener er konkurrencebegrænsende.

Der findes to typer af prisklausuler mellem hotellerne og bookingportalerne, som har været genstand for politisk debat og konkurrenceretlige undersøgelser i flere EU-lande:

1. Den ene type af prisklausul skal sikre pris paritet eller lighed (også kaldet snæver prisklausul/narrow MFN = most favoured nation clause) mellem priserne på hotellernes hjemmeside og priserne på bookingportalernes hjemmeside. Denne type prisklausul betyder, at hotellerne ikke må sælge værelser billigere på deres egen hjemmeside end på bookingportalens.
2. Den anden type prisklausul skal sikre pris paritet eller lighed (også kaldet bred prisklausul/wide MFN clause) bookingportalerne imellem. Dvs. at hotellerne ikke må udbyde deres værelser til forskellige priser på bookingportalerne.

Der findes to typer af prisklausuler, som påvirker prissætningen i online markedet for hotelværelser. Snævre prisklausuler pålægger hoteller ikke at sælge deres værelser billigere på egen hjemmeside. Brede prisklausuler pålægger hotellerne ikke at sælge deres værelser til forskellige priser på portalerne.

Den første type af prisklausuler, den snævre prisklausul, eksisterer i dag for de hoteller, der samarbejder med internationale bookingportaler som eksempelvis Expedia.com, Booking.com og Hotels.com mfl. Disse klausuler kan potentielt begrænse konkurrencen i markedet for hotelværelser, idet det er Dansk Erhvervs opfattelse, at hotellerne jo konkurrerer i det samme marked og sælger hotelværelser online til gæsterne på lige fod med bookingportalerne. For en mulig turist, der køber et hotelværelse online, er der ikke den store forskel på, hvorvidt de køber hotelværelset på hotellets egen hjemmeside eller på en bookingportal. De opfatter det, som det samme produkt, der konkurrerer i det samme marked. KFST har indtil nu ikke ønsket at forholde sig til denne type af prisklausul, da styrelsen er af den opfattelse, at hotellerne ikke konkurrerer i samme marked som bookingportalerne. KFSTs opfattelse er, at bookingportalerne opererer på et marked for levering af online hotelbookingportalydelser samt søge- og sammenligningsfunktion, som leveres til turisterne. I KFST's optik er dette ikke det samme marked, som det marked hotellerne opererer i, når de sælger deres hotelydelser online.

Den anden type af prisklausul, den brede prisklausul, var tidligere en del af kontrakten mellem hoteller og bookingportaler. Disse klausuler eksisterer dog ikke i øjeblikket, hvilket uddybes nedenfor. Denne type af prisklausul kunne potentielt begrænse priserne på hotelværelser i markedet, idet den fastlåste priserne på samme niveau mellem de enkelte bookingportaler i kontrakten med hotellerne, og dermed begrænsede konkurrencen.

4. DK vs. EU spor

Som en følge af Dansk Erhvervs dialog med KFST havde styrelsen i 2014 flere gange offentligt annonceret, at de ville lave en undersøgelse af brugen af prisklausuler. Deres undersøgelse blev dog sat i bero i foråret 2015, da styrelsen i stedet valgte at følge den aftale, som de svenske, franske og italienske konkurrencemyndigheder havde indgået med Booking.com. Samtidig gjorde KFST det klart, at de kun interesserede sig for de brede prisklausuler og ikke anså de snævre prisklausuler for et reelt problem.⁵

Den aftale, som blev indgået i Sverige, Frankrig og Italien, var et kompromis, som var koordineret i regi af EU-Kommissionen og som betød, at man fjernede de brede prisklausuler fra bookingportalernes kontrakter med hotellerne. Det betød, at hotellerne nu kunne tilbyde forskellige priser på de bookingportaler, som de havde indgået en aftale med. Dog måtte hotellerne stadig ikke sælge til en billigere pris på egen hjemmeside. Samtidig blev det også muligt for hotellerne at sælge billigere ved kampagner overfor egne loyalitetsmedlemmer ("closed user groups"). Aftalen blev efterfølgende hurtigt adopteret af Expedia.com, og den nye praksis bredte sig udover Danmark til alle EU-lande, og den gør sig stadig gældende⁶.

Dansk Erhverv har ikke haft en forventning om, at denne nye praksis ville ændre den fundamentale problemstilling, som er forårsaget af de snævre prisklausuler, som forblev i kontrakterne. Det er Dansk Erhvervs vurdering, at hotellerne ikke er interesserede i eller har haft incitament til at tilbyde højere priser på egen hjemmeside end de bookingportaler, som de samarbejder med. Tværtimod er det hotellernes interesse at kunne tilbyde lavere priser på egen hjemmeside, da de her ikke har omkostninger til kommissioner på helt op til 25 procent. Disse omkostninger kunne i stedet komme turisterne direkte til gode. Dansk Erhverv har hele tiden opfordret KFST til at undersøge brugen af prisklausuler bredt, dvs. undersøge effekterne af både de snævre og de brede prisklausuler, som bookingportalerne anvender i deres kontrakter med hotellerne.

---

⁵ Konkurrence og Forbrugerstyrelsen, 2015, "Konkurrence og Forbrugerstyrelsen indstiller undersøgelse af bookingportaler", <http://www.kfst.dk/Indhold-KFST/Nyheder/Pressemeddelelser/2015/20150827-Konkurrence-og-Forbrugerstyrelsen-indstiller-undersogelse-af-bookingportaler?tc=CF0129E82753466783346CF3A1FB292A>

⁶ European Kommission, 2015, "The French, Italian and Swedish Competition Authorities accept the commitments offered by Booking.com" <https://webgate.ec.europa.eu/multisite/ecn-brief/en/content/french-italian-and-swedish-competition-authorities-accept-commitments-offered-bookingcom>

Fra aftalens indgåelse har det været EU Kommissionens hensigt, at effekterne af den nye praksis løbende skulle evalueres. Derfor har Kommissionen lavet en aftale med udvalgte nationale konkurrencemyndigheder om, at 2016 skal bruges til at overvåge og undersøge effekterne og virkningen af fjernelsen af de brede prisklausuler. Kommissionen har som følge heraf valgt at iværksætte en undersøgelse i 10 lande (Sverige, UK, Belgien, Tjekkiet, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Irland, Italien, Holland). Dette sker både for at vurdere om kompromisset har haft en effekt i form af en forbedret konkurrencesituation, samt for at skabe et fælles grundlag for Kommissionen og konkurrencemyndighederne til at agere på fremover. Kommissionen har vurderet, at de 10 lande udgør et repræsentativt udsnit af samtlige medlemsstater. Danmark er desværre ikke en del af den samlede undersøgelse. Resultaterne af den fælleseuropæiske undersøgelse forventes at ligge klar i starten af 2017. Derefter vil Kommissionen tage stilling til, om der er behov for yderligere undersøgelser, og om der i øvrigt bør træffes særlige foranstaltninger⁷.

Til trods for aftalen, som har ændret bookingportalernes praksis for prissætning af hotelværelser online, så arbejdes der stadig videre på politisk plan i en række EU-lande. Flere landes lovgivende myndigheder vedtager love som underkender og forbyder brugen af prisklausuler generelt og andre vilkår i bookingportalernes kontrakter. Alle med den begrundelse, at det begrænser konkurrencen i markedet, samt at de forretningsgange, som bookingportalerne anvender, gør det svært for hotellerne at gennemskue, hvilken synlighed og markedsføring de får på bookingportalerne. Samtidig har konkurrencemyndighederne i Tyskland også prøvet sagen om brug af prisklausuler ved domstolene.

Tyskland

De tyske konkurrencemyndigheder har kørt en sag ved domstolene, hvor HRS.com's brug af prisklausuler er blevet underkendt som både værende konkurrencebegrænsende, og som begrænsende for andre bookingportalers adgang til det tyske marked⁸. Prisklausuler er som følge heraf ulovlige, og de tyske konkurrencemyndigheder er efterfølgende gået til Expedia.com og Priceline og har bedt dem rette ind ift. domstolsafgørelsen.

Sverige

De svenske konkurrencemyndigheder har været i front og var med til at koordinere kompromisset med Booking.com, hvor de brede prisklausuler er blevet afskaffet, og Sverige

---

⁷ <http://www.ft.dk/samling/20151/almdel/eru/bilag/381/1665746.pdf>

⁸ Mondaq, 2014, "German Federal Cartel Office prohibits hotel portal HRS from using parity clauses", <http://www.mondaq.com/germany/x/307812/Antitrust+Competition/German+Federal+Cartel+Office+Prohibits+Hotel+Portal+HRS+From+Using+Parity+Clauses>

indgår også i den fælles europæiske undersøgelse, som EU-Kommissionen har igangsat⁹. Sideløbende med denne udvikling har Visita (den svenske brancheorganisation for hoteller og restauranter) stævnet Booking.com ved Patent- og Markedsdomstolen, da de mener, at prisklausulerne er konkurrencebegrænsende, og samtidig er de utilfredse med de metoder, som Booking.com anvender ift. "ranking" af de enkelte hoteller på deres hjemmeside, hvis ikke de har en samarbejdsaftale med portalen¹⁰.

Frankrig

I Frankrig vedtog nationalforsamlingen i august 2015 en lov (Macron loven), som forbød brugen af prisklausuler¹¹. Loven blev 29. november 2016 stadfæstet ved Paris Handelsdomstol (the Paris Court for Commerce), og samtidig slog domstolen fast, at brugen af klausuler ift. "ranking" på bookingportalernes hjemmeside er ulovlige ("ranking" har været tildelt på baggrund af størrelsen på kommissionen og hvor hurtigt betalinger er sket), og disse har været uigennemsigtige for hotellerne. Dertil kommer, at begrænsninger i kontrakterne, der betyder, at hotellerne ikke må tage direkte kontakt til gæsterne, der kommer fra Booking.com, heller ikke er lovlige.

Østrig

Den østrigske nationalforsamling vedtog d. 9. november 2016 et tillæg til landes konkurrencelov, som forbyder brugen af prisklausuler i kontrakter mellem hoteller og booking-portaler, da de anses for at udgøre en unfair praksis. Østrigske hoteller kan derfor nu tilbyde deres hotelværelser inkl. ydelser til deres egne priser og betingelser på hvilken som helst online distributionskanal¹².

---

⁹ Swedish Competition Authorities, 2015, "Investigation of the Online Travel Agency Expedia closed", <http://www.konkurrensverket.se/en/news/investigation-of-the-online-travel-agency-expedia-closed/>

¹⁰ Visita, 2016, "Visita stammer Booking.com", <http://www.visita.se/omvisita/press/nyheter/visita-stammer-booking.com/>

¹¹ Hotrec, 2015, "France forbids rate parity clause by law – another crucial step for hotels in Europe to regain control of their offer" <http://www.hotrec.eu/newsroom/press-releases-1714/france-forbids-rate-parity-clauses-by-law-another-crucial-step-for-hotels-in-europe-to-regain-control-over-their-offer.aspx>

¹² Schonherr, 2016, "Austrian ban on the most favored nation clauses in the online travel sector – a benefit to the customer or the end of online booking services in Austria?" <http://www.schoenherr.eu/publications/publications-detail/austrian-ban-on-most-favored-nation-clauses-in-the-online-travel-sector-a-benefit-to-the-consumer/>

5. Undersøgelsen af KFST

KFST offentliggjorde i juli 2016 resultatet af en stikprøveundersøgelse, der havde til hensigt at analysere prisdannelsen blandt tre store bookingportaler på det danske marked, Booking.com, Hotels.com og HRS.com. Målet med undersøgelsen var at analysere, hvorvidt bookingportalernes ophævelse af den brede prisklausul i sommeren 2015, som pålagde hotellerne at udbyde deres hotelværelser til samme pris på de forskellige bookingportaler, har haft den ønskede effekt om at øge konkurrencen i markedet for online hotelværelser.

På baggrund af daglig indsamling af priser for et standardværelse med overnatning d. 29.-30. juni blandt 12 udvalgte hoteller konkluderede KFST, at der er prisforskel blandt de tre udvalgte bookingportaler. Konklusionen var baseret på det grundlag, at seks ud af tolv hoteller tog forskellige priser¹³ for sammenlignelige værelser på de tre førnævnte bookingportaler, mens to af hotellerne tog næsten samme pris på de tre bookingportaler¹⁴. På baggrund af disse resultater mener KFST, at det har haft den ønskede effekt, at bookingportalerne har ophævet den brede prisklausul i deres kontrakter med hotellerne, da de undersøgte hotelværelser blev udbudt til forskellige priser på de respektive bookingportaler. Dansk Erhverv ser dog med skepsis på konklusionerne af denne undersøgelse.

Dansk Erhverv vurderer, at KFSTs stikprøveundersøgelse ikke giver et solidt nok grundlag til at give et præcist billede af, hvorvidt et hotelværelse udbydes til forskellige priser på de respektive bookingportaler. Dette skyldes at:

- Omfanget af undersøgelsen er meget begrænset, eftersom den kun inkluderer 12 hoteller.
- Udvalget af hoteller er ikke tilfredsstillende, da de ikke dækker landets fem regioner tilstrækkeligt. Eksempelvis ligger alle hotellerne på Sjælland i København på nær et enkelt hotel, som ligger i Nordsjælland. Samtidig er der kun ét hotel i Odense og ét hotel i Sønderjylland, som skal dække hele region Syddanmark.
- Det fremgår ikke af undersøgelsen, om der er taget højde for størrelsen af hotellet, ligesom det heller ikke fremgår, om hotellet er et kædehotel.
- Undersøgelsen har kun observeret prisudviklingen for en enkelt overnatning d. 29-30. juni 2016. Det betyder, at resultaterne i undersøgelsen meget vel kan være påvirket af, at der kan være særlige forhold i det enkelte område, som har

KFST konkluderede i juli i år, at der er prisforskel blandt de største bookingportaler på det danske marked. Dansk Erhverv ser dog med stor skepsis på denne konklusion, og har derfor foretaget sin egen undersøgelse af prisdannelsen blandt bookingportalerne.

Undersøgelsen fra KFST har nogle væsentlige mangler og svagheder

---

¹³ Ifølge KFST var en prisafvigelse på mere end én krone bevis for, at der er prisforskel blandt bookingportalerne.

¹⁴ Konkurrence og Forbrugerstyrelsen "Priser på hotelværelser – stikprøveundersøgelse af prisdannelsen på hotelværelser solgt via bookingportaler", juli 2016, https://www.kfst.dk/Indhold-KFST/Nyheder/Pressemeddelelser/2016/~/_/media/8B9F13ED905A4BE780B7C05B11F10E44.ashx

betydning for belægningen på den udvalgte dag. Eksempelvis kan der have været en stor event i lokalområdet, en konference eller lignende. Samtidig er der også valgt en dag i sommerferien, som er højsæson, hvilket også kan påvirke resultatet.

- Prisforskellen for hotellerne i København tegner ikke noget entydigt billede af, at der er prisforskel mellem bookingportalerne. I to ud af de fire undersøgte hoteller i København, observeres der ingen prisforskel. For et enkelt hotel er der en prisforskel på 0,1 kr. mens det sidste københavnske hotel har en gennemsnitlig prisafvigelse på 16,39 kr. svarende til 1,15 pct.
- Undersøgelsen argumenterer for, at en gennemsnitlig prisafvigelse på mere end én krone, er bevis for, at et hotelværelse udbydes til forskellige priser på bookingportalerne, og at der dermed er opnået konkurrence i markedet. Selvom en prisforskel på 1 krone er et udtryk for en prisforskel set ud fra en økonomisk definition, så kan prisforskellen være så marginal, at den reelt ingen betydning har for forbrugeren. KFST undlader at forholde sig til, om det ud fra en forbruger synsvinkel også vil opleves som forskel i pris, hvis prisforskellen på et hotelværelse på hoteller er eksempelvis 1 kr. Ydermere undlader KFST at forholde sig til omfanget af prisforskel mellem bookingportalerne for de respektive hoteller.
- Resultaterne af undersøgelsen er præsenteret i form af bookingportalernes gennemsnitlige afvigelse fra gennemsnitsprisen på et hotelværelse. Når man udregner gennemsnitspriser på tværs af portaler over tid kan dette udligne eventuelle prisforskelle der er, mellem bookingportalerne. Ligeledes giver denne metode heller ikke et substantielt billede af prisafvigelsen mellem bookingportalerne, da der udregnes en gennemsnitlig afvigelse. Det er ikke noget, som undersøgelsen tager højde for¹⁵. Samtidig tager undersøgelsen ikke højde for, at der kan være tydelige mønstre i prisfastsættelsen, som kan være relevante at tage med i vurderingen.

Set i lyset af disse mangler, er det Dansk Erhvervs vurdering, at KFST's undersøgelse ikke er tilstrækkelig, da undersøgelsen kan overse prisnuancer pga. forenklingen af sammenligningsgrundlaget. Endvidere mener Dansk Erhverv, at det er problematisk, at KFST ikke forholder sig mere nuanceret til, hvornår en prisforskel reelt er et udtryk for konkurrence i markedet for online hotelværelser. Flere af de observerede prisforskelle er så marginale, at det ud fra en forbrugersynsvinkel er tvivlsomt, om det opleves som

KFSTs undersøgelse er ikke god nok til at konkludere, at afskaffelsen af de brede prisklausuler har medført en øget konkurrence i markedet for køb af online hotelværelser.

---

¹⁵ Konkurrence og Forbrugerstyrelsen "Priser på hotelværelser – stikprøveundersøgelse af prisdannelsen på hotelværelser solgt via bookingportaler", juli 2016, <https://www.kfst.dk/Indhold-KFST/Nyheder/Pressemeddelelser/2016/-/media/8B9F13ED905A4BE780B7C05B11F10E44.ashx>

konkurrence. Derfor mener Dansk Erhverv, at KFSTs konklusion om, at der nu eksisterer konkurrence i markedet for køb af online hotelværelser, som følge af afskaffelsen af de brede prisklausuler, er forkert, da den er truffet på et for smalt og spinkelt grundlag.

Dansk Erhverv har derfor foretaget sin egen undersøgelse af prisdannelsen på bookingportalerne Booking.com, Hotels.com samt Expedia.com¹⁶. Undersøgelsen er todelt, og er lavet på baggrund af indsamling af priser for et standardværelse på de 3 bookingportaler for 24 udvalgte hoteller. Afsnit 6 beskriver dataindsamlingen i detaljer. Dette datamateriale danner baggrunden for den todelte undersøgelse:

- Undersøgelse 1: Først gennemføres en undersøgelse, som anvender samme metode som KFST's stikprøveundersøgelse. Dansk Erhverv har dog valgt at udvide antallet af hoteller og observationer inkluderet i undersøgelsen, ligesom de inkluderede hoteller er mere ligeligt fordelt mellem de fem regioner (jf. afsnit 7) – begge tiltag for at gøre undersøgelsen mere omfangsrig.
- Undersøgelse 2: Dernæst følger en mere dybdegående undersøgelse af prisforskellen mellem bookingportaler. Dette gøres ved at analysere den daglige prisforskel mellem bookingportalerne, som giver et mere detaljeret billede af prisforskellen. Ved at analysere prisforskellen mellem bookingportalerne for hver enkelt dag, tages der i højere grad højde for eventuelle prisudsving mellem bookingportalerne, som man ikke kan observere ved at udregne gennemsnitsprisen over tid, som er tilfældet i undersøgelse 1. Derved giver denne analyse et mere nuanceret og nøjagtigt billede af prisdannelsen på bookingportalerne sammenlignet med undersøgelse 1, hvilket bidrager til at øge pålideligheden af undersøgelsens konklusioner (jf. afsnit 8).

Ud fra resultatet af begge analyser konkluderer Dansk Erhverv, at omfanget af prisforskel mellem bookingportalerne er begrænset, hvad angår markedet for online hotelværelser. Dette vurderes på baggrund af, at der er mange tilfælde, hvor der ingen prisforskel ses, samt at prisforskellen, hvor den observeres, for de fleste hoteller oftest er mindre end 5 procent fra den daglige gennemsnitspris (jf. afsnit 8). I tilfælde af fri prisfastsættelse forventer man hos Dansk Erhverv at kunne observere en større prisforskel mellem bookingportalerne, ligesom det også forventes, at denne prisforskel vil være systematisk i den periode, hvor undersøgelsen har stået på. Dansk Erhvervs konklusion er direkte modsat af den, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen nåede frem til på baggrund af deres stikprøveundersøgelse fra juli i år.

Dansk Erhvervs undersøgelse af prisdannelsen på udvalgte bookingportaler er todelt.

Dansk Erhverv vurderer ud fra en selvstændig analyse, at der er begrænset prisforskel mellem de undersøgte bookingportaler. Hvis vi følger KFST's argumentation kan det derfor ikke konkluderes, at der er sket nævneværdig øget konkurrence i markedet, og derfor mener Dansk Erhverv heller ikke, at afskaffelsen af de brede prisklausuler har haft den ønskede effekt.

---

¹⁶ Disse portaler er valgt ud fra en rundspørge hos vores hotelmedlemmer, som har peget på disse, som værende de største bookingportalaktører i Danmark.

Med Dansk Erhvervs undersøgelse er det altså dokumenteret, at afskaffelsen af de brede prisklausuler ikke har haft den ønskede effekt. Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at vi i Danmark genåbner den politiske debat om bookingportalernes prisklausuler. Herunder ikke kun kigger på effekten af afskaffelsen af de brede prisklausuler, men også kigger på anvendelsen af de snævre prisklausuler, som betyder, at hotellerne ikke må sælge værelser billigere på deres egen hjemmeside end på bookingportalerne. Dansk Erhverv mener, at KFST bør genoverveje deres vurdering af, at der ikke er tilstrækkelig grund til at forfølge sagen yderligere. I Danmark bør KFST undersøge i hvilken grad bookingportalernes anvendelse af snævre prisklausuler er konkurrencebegrænsende og er medvirkende til, at der ikke er en sund konkurrence i markedet til gavn for turisterne.

Dansk Erhverv opfordrer KFST til at igangsætte en undersøgelse af bookingportalernes anvendelse af snævre prisklausuler.

6. Beskrivelse af Dansk Erhvervs dataindsamling

Dette afsnit beskriver indsamlingen af priser for et standardværelse på de tre bookingportaler Booking.com, Hotels.com og Expedia.com. Dette datamateriale bruges efterfølgende til undersøgelse 1, der anvender samme metode som KFST (jf. afsnit 7), og undersøgelse 2, som analyserer den daglige prisafvigelse fra gennemsnitsprisen (jf. afsnit 8).

Dataindsamlingen, som startede d. 1. september 2016, inkluderede en to måneder lang systematisk indsamling af priser for et standardværelse blandt udvalgte hoteller. Der er indsamlet priser for udvalgte hotelværelser på de tre bookingportaler Booking.com, Hotels.com samt Expedia.com. Ligeledes blev der også indhentet værelsespriser fra hotellets egen hjemmeside, for at kunne sammenligne værelsespriserne på bookingportalerne med den pris, der angives på hotellets egen hjemmeside.

Der er indhentet værelsespriser for 24 hoteller, som er fordelt over de fem danske regioner. I alt er der inkluderet 8 hoteller fra region Hovedstaden, 4 hoteller fra region Sjælland, 4 hoteller fra region Syd, 4 hoteller fra region Midtjylland samt 4 hoteller fra region Nordjylland. Valget af hoteller er sket på baggrund af følgende kriterier:

- Hoteller fra alle landets regioner skal være inkluderet i undersøgelsen. Dog skal der inkluderes lidt flere hoteller i region Hovedstaden, da region Hovedstaden stadig er den region med flest hoteller pga. at der er flere turister – danske såvel som udenlandske.
- De udvalgte hoteller skal findes på de tre bookingportaler Booking.com, Hotels.com og Expedia.com

- Blandt de forskellige regioner skal hoteller af varierende størrelse være repræsenteret.¹⁷ Heriblandt skal nogle af hotellerne også være kædehoteller.
- Hotelværelserne skal være sammenlignelige. Der skal derfor kunne indsamles priser for et standard dobbeltværelse med enten to enkeltsejge eller en dobbeltseng.

Der er indsamlet priser for de 24 hoteller for følgende overnatninger:

- Overnatning fra d. 14.-15. november
- Overnatning fra d. 15.-16. december
- Overnatning fra d. 21.-22. januar.
- Derudover er der også blevet indhentet priser for en enkelt overnatning med booking en måned frem (30 dage) fra den pågældende dato for prisindsamlingen. Denne prisindsamling sikrer, at eventuelle prisforskelle, som observeres for de tre fastsatte overnatningsdatoer ikke skyldes, at der afholdes et event på den pågældende dato.

Analysen har undersøgt prisdannelsen på 24 hotelværelser med overnatning d. 14.-15. november, 15.-16. december samt 21.-22. januar. Derudover er der også indhentet priser for hotelværelserne med overnatning én måned fra datoen for prisindsamlingen.

Der er indsamlet priser for hotelværelser på de fire overnatningsdatoer tre gange om ugen. Derved er der indhentet priser i 27 dage på de tre bookingportaler. Dette summerer til i alt 324 observationer per hotel og et samlet antal observationer på 7.776. I de lige uger er der indhentet priser tirsdag, fredag og søndag mens der i de ulige uger er indhentet priser mandag, torsdag og lørdag. Det betyder, at der er indhentet priser både i hverdage samt weekender, hvilket sikrer et mere solidt billede af prisdannelsen på bookingportalerne. Indsamlingen af priser for hotelværelserne er sket efter kl. 16, hvilket minimerer at eventuelle prisændringer, som skulle se i løbet af dagen, har haft indflydelse på rapportens to undersøgelser.

Datamaterialet består af priser indhentet på 27 dage, og inkluderer 324 prisobservationer per hotel hvilket giver i alt 7.776 observationer

Ved databearbejdningen har Dansk Erhverv taget et bevidst valg om ikke at fjerne observationerne for de dage, hvor et hotelværelse har været udsolgt¹⁸ på én af bookingportalerne. Som det fremgår af tabel 1 var der for overnatningsdatoen d. 15.-16. december udsolgt på bookingportalen Hotels.com ved dataindsamlingen d. 3. september. Men som det også fremgår af denne tabel, var der ikke udsolgt på de to resterende bookingportaler på samme dato. Hvis man fjerner alle observationer for de dage, hvor der er udsolgt på en enkelt bookingportal, kan man risikere at overse eventuelle prisforskelle mellem

¹⁷ Definitionen på størrelsen af hoteller er som følgende: Lille (0-74 værelser), mellem (75-150 værelser) og stor (150+ værelser).

¹⁸ Ved udsolgt værelse forstås, at der ikke har været et ledigt værelse den pågældende indsamlingsdato på bookingportalen. Det er ikke ensbetydende med, at hotellet har udsolgt, idet andre portaler og hotellet selv godt kan have ledige værelser. Det er blot et udtryk for, at der opstår situationer, hvor der er forskellig kapacitet på de enkelte portaler.

bookingportalerne. Mens der ikke er fjernet observationer på alle bookingportalerne, i de tilfælde hvor der er udsolgt for en enkelt bookingportal, er der derimod taget højde for antallet af udsolgte dage, når der er beregnet en gennemsnitlig værelsespris for den enkelte bookingportal.

Tabel 1

Eksempel på prisindsamling

14.-15. november					15.-16. december				
	Booking.com	Hotels.com	Expedia.com	Hotellerts hjemmeside		Booking.com	Hotels.com	Expedia.com	Hotellerts hjemmeside
1. september	kr. 1.225,00	kr. 1.225,00	kr. 1.225,00	kr. 1.224,00	1. september	kr. 1.225,00	kr. 1.225,00	kr. 1.225,00	kr. 1.224,00
3. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	3. september	kr. 1.224,00	kr. 0,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
6. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	6. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
9. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	9. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
11. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	11. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
12. september	kr. 1.324,00	kr. 1.324,00	kr. 1.324,00	kr. 1.361,00	12. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.361,00
15. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.361,00	15. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.361,00
17. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.361,00	17. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.361,00
20. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.361,00	20. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.361,00
23. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.361,00	23. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.361,00
25. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.361,00	25. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.361,00
26. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.361,00	26. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.361,00
29. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	29. september	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
1. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	1. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
4. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	4. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
7. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	7. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
9. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	9. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
10. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	10. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
13. oktober	kr. 995,00	kr. 995,00	kr. 995,00	kr. 1.224,00	13. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
15. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	15. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
18. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	18. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
21. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	21. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
23. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	23. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
24. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	24. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
27. oktober	kr. 1.025,00	kr. 1.025,00	kr. 1.025,00	kr. 1.025,00	27. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
29. oktober	kr. 1.025,00	kr. 1.025,00	kr. 1.025,00	kr. 1.025,00	29. oktober	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00
1. november	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00	1. november	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00

21.-22. januar					1 måned frem				
	Booking.com	Hotels.com	Expedia.com	Hotellerts hjemmeside		Booking.com	Hotels.com	Expedia.com	Hotellerts hjemmeside
1. september	kr. 1.055,00	kr. 1.055,00	kr. 1.055,00	kr. 1.054,00	1. september	kr. 1.490,40	kr. 1.491,00	kr. 1.491,00	kr. 1.490,00
3. september	kr. 1.055,00	kr. 1.055,00	kr. 1.055,00	kr. 1.054,00	3. september	kr. 1.424,00	kr. 1.424,00	kr. 1.424,00	kr. 1.424,00
6. september	kr. 1.054,00	kr. 1.054,00	kr. 1.054,00	kr. 1.172,00	6. september	kr. 0,00	kr. 0,00	kr. 0,00	kr. 4.220,00
9. september	kr. 1.054,00	kr. 1.054,00	kr. 1.054,00	kr. 1.172,00	9. september	kr. 0,00	kr. 0,00	kr. 0,00	kr. 0,00
11. september	kr. 1.054,00	kr. 1.054,00	kr. 1.054,00	kr. 937,00	11. september	kr. 1.340,00	kr. 1.340,00	kr. 1.340,00	kr. 1.340,00
12. september	kr. 1.054,00	kr. 1.054,00	kr. 1.054,00	kr. 1.172,00	12. september	kr. 0,00	kr. 0,00	kr. 0,00	kr. 1.340,00
15. september	kr. 1.054,00	kr. 1.054,00	kr. 1.054,00	kr. 1.211,00	15. september	kr. 0,00	kr. 0,00	kr. 0,00	kr. 1.490,00
17. september	kr. 1.089,00	kr. 968,00	kr. 968,00	kr. 1.211,00	17. september	kr. 1.029,00	kr. 1.029,00	kr. 1.029,00	kr. 1.029,00
20. september	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 1.211,00	20. september	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00	kr. 1.211,00
23. september	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 1.211,00	23. september	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00	kr. 1.211,00
25. september	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 1.095,00	25. september	kr. 1.240,00	kr. 1.240,00	kr. 1.240,00	kr. 1.375,00
26. september	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 1.211,00	26. september	kr. 1.240,00	kr. 1.240,00	kr. 1.240,00	kr. 1.240,00
29. september	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 968,00	29. september	kr. 0,00	kr. 0,00	kr. 0,00	kr. 1.670,00
1. oktober	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 980,00	1. oktober	kr. 1.189,00	kr. 1.189,00	kr. 1.189,00	kr. 1.189,00
4. oktober	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 968,00	4. oktober	kr. 1.424,00	kr. 1.424,00	kr. 1.424,00	kr. 1.424,00
7. oktober	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 968,00	7. oktober	kr. 1.029,00	kr. 1.029,00	kr. 1.029,00	kr. 1.029,00
9. oktober	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 968,00	9. oktober	kr. 1.324,00	kr. 1.324,00	kr. 1.324,00	kr. 1.324,00
10. oktober	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 968,00	10. oktober	kr. 1.324,00	kr. 1.324,00	kr. 1.324,00	kr. 1.324,00
13. oktober	kr. 1.128,00	kr. 1.128,00	kr. 1.128,00	kr. 969,00	13. oktober	kr. 1.379,00	kr. 1.379,00	kr. 1.379,00	kr. 1.379,00
15. oktober	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 969,00	15. oktober	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00	kr. 1.224,00
18. oktober	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 969,00	18. oktober	kr. 1.324,00	kr. 1.324,00	kr. 1.324,00	kr. 1.324,00
21. oktober	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 969,00	21. oktober	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00
23. oktober	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 969,00	23. oktober	kr. 1.275,00	kr. 1.275,00	kr. 1.275,00	kr. 1.275,00
24. oktober	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 969,00	24. oktober	kr. 1.275,00	kr. 1.275,00	kr. 1.275,00	kr. 1.275,00
27. oktober	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 969,00	27. oktober	kr. 0,00	kr. 0,00	kr. 0,00	kr. 0,00
29. oktober	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 969,00	29. oktober	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00	kr. 1.089,00
1. november	kr. 968,00	kr. 980,00	kr. 980,00	kr. 969,00	1. november	kr. 1.260,00	kr. 1.260,00	kr. 1.260,00	kr. 1.260,00

Det indsamlede datamateriale danner grundlag for Dansk Erhvervs todelte undersøgelse. Undersøgelse 1 (jf. afsnit 7) laver en analyse, der anvender samme metode, som den KFTS har brugt i deres stikprøveundersøgelse. Dog inkluderer denne undersøgelse flere hoteller, som er fordelt over de fem danske regioner. Undersøgelse 2 (jf. afsnit 8) analyserer prisdannelsen på bookingportalerne på baggrund af bookingportalernes daglige prisafvigelse fra gennemsnitsprisen. Denne undersøgelse tager dermed højde for de daglige prisudsving mellem bookingportalerne og giver et mere præcist billede af prisdannelsen på bookingportaler.

7. Undersøgelse 1: Gennemsnitlig prisafvigelse på tværs af bookingportaler over tid

Denne undersøgelse analyserer prisdannelsen på bookingportalerne ved at anvende den samme metode, som KFST brugte til deres stikprøveundersøgelse. Dette betyder, at en prisforskel på mere end én krone opfattes som en prisforskel, der samtidig er udtryk for konkurrence i markedet. Derved er prisforskelle på mere end én krone angivet i de følgende resultater i tabel 2-6.

Tabel 2:

Tabel 2 angiver gennemsnitsprisen over tid samt bookingportalernes gennemsnitlige afvigelse fra gennemsnitsprisen for et standardværelse med overnatning fra d. 14.-15. november. Som det fremgår af tabellen, varierer prisforskellen for et standardværelse betydeligt. Mens 14 ud af 24 hoteller ikke oplever nogen prisforskel, er der en gennemsnitlig afvigelse fra gennemsnitsprisen på de resterende 10 hoteller. Hos 6 ud af de 10 hoteller, hvor der måles en prisforskel, er afvigelsen mindre end 10 kr.. Her kan det eksempelvis nævnes at der for hotel 1 var en gennemsnitlig afvigelse på 1,80 kr. (0,17 pct.). Dette er en betydelig lav gennemsnitlig afvigelse, sammenlignet med nogle af de andre hoteller. Eksempelvis er den gennemsnitlige prisafvigelse for hotel 6 på 313,38 kr. hvilket svarer til 13,35 pct. af gennemsnitsprisen. Dog er det vigtigt at observere, at prisforskellen for hotel 6 i dette tilfælde ikke skyldes, at hotelværelset er blevet udbudt til forskellige priser på bookingportalerne. Prisafvigelsen skyldes derimod, at et standardværelse på det respektive hotel har været periodevis udsolgt på en bookingportal, mens undersøgelsen stod på (jf. figur 6). Som det blev nævnt i metodeafsnittet (jf. afsnit 6), har Dansk Erhverv taget et bevidst valg om, ikke at fjerne prisobservationer for alle bookingportaler i de tilfælde, hvor et værelse er periodevis udsolgt på en bookingportal. Det betyder, at hvis der i tilfælde af et udsolgt værelse på en bookingportal, sker en prisjustering på de to resterende bookingportaler i samme periode, således at værelset stadig udbydes til samme pris på de resterende to bookingportaler, vil det resultere i en prisforskel mellem bookingportalerne, når der udregnes en gennemsnitlig værelsespris. Dog vil denne form for prisforskel ikke skyldes, at et hotelværelse har været udbudt til forskellige priser på bookingportalerne men vil derimod skyldes, at gennemsnitsprisen for bookingportalen, hvor der har været periodevis udsolgt, vil variere fra gennemsnitsprisen på de to andre bookingportaler, grundet den prisjustering der fandt sted i den periode, hvor værelset var udsolgt på den første bookingportal. Det er nøjagtigt det, der ligger til grund for den prisforskel, der observeres for hotel 6. Derved er denne prisafvigelse ikke tegn på prisforskel blandt bookingportalerne, men blot at den metode, der bruges af KFST ikke tager højde for periodevis udsolgte værelser. Det påpeger vigtigheden af at holde den gennemsnitlige prisafvigelse op imod antallet af dage, hvor der observeres en prisforskel, som det fremgår af tabel 6. Dette vil bl.a. kunne forklare om den observerede prisafvigelse skyldes, at værelset er udbudt til forskellige priser på bookingportalerne,

For en enkelt overnatning d. 14.-15. november er der prisforskel på 10 ud af de 24 hoteller, som er inkluderet i undersøgelsen

eller om det skyldes, at værelset har været udsolgt på en eller flere bookingportaler, mens undersøgelsen har stået på.

Tabel 2

Priser d. 14.-15. november

Hotel	Region	By	Hotelttype	Gennemsnitlig værelsespris (på tværs af bookingportaler)	Gennemsnitlig afvigelse	Gennemsnitlig afvigelse i pct.
Hotel 1	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 1.033,36	kr. 1,80	0,17%
Hotel 2	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 1.168,37	kr. 0,00	0,00%
Hotel 3	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 1.090,77	kr. 0,00	0,00%
Hotel 4	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 1.199,52	kr. 0,00	0,00%
Hotel 5	Hovedstaden	København	Mellem	kr. 1.075,11	kr. 0,00	0,00%
Hotel 6	Hovedstaden	Holte	Mellem	kr. 2.347,68	kr. 313,38	13,35%
Hotel 7	Hovedstaden	København	Lille	kr. 963,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 8	Hovedstaden	København	Lille	kr. 875,19	kr. 0,00	0,00%
Hotel 9	Sjælland	Roskilde	Stor-kæde	kr. 1.369,56	kr. 22,37	1,63%
Hotel 10	Sjælland	Sorø	Mellem-kæde	kr. 1.104,49	kr. 5,45	0,49%
Hotel 11	Sjælland	Køge	Lille	kr. 1.395,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 12	Sjælland	Roskilde	Lille-kæde	kr. 1.132,94	kr. 41,30	3,65%
Hotel 13	Syd	Odense	Stor-kæde	kr. 725,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 14	Syd	Kolding	Mellem-kæde	kr. 833,40	kr. 88,42	10,61%
Hotel 15	Syd	Esbjerg	Mellem-kæde	kr. 1.225,66	kr. 9,71	0,79%
Hotel 16	Syd	Vejle	Lille	kr. 793,48	kr. 0,00	0,00%
Hotel 17	Midtjylland	Aarhus	Stor-kæde	kr. 725,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 18	Midtjylland	Silkeborg	Mellem-kæde	kr. 1.272,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 19	Midtjylland	Herning	Mellem-kæde	kr. 1.536,25	kr. 2,33	0,15%
Hotel 20	Midtjylland	Grenaa	Lille	kr. 763,89	kr. 0,00	0,00%
Hotel 21	Nordjylland	Aalborg	Stor-kæde	kr. 1.392,67	kr. 6,88 ¹⁹	0,49%
Hotel 22	Nordjylland	Aalborg	Stor-kæde	kr. 969,38	kr. 8,40	0,87%
Hotel 23	Nordjylland	Frederikshavn	Mellem	kr. 835,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 24	Nordjylland	Skagen	Lille	kr. 895,00	kr. 0,00	0,00%

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Note: Definitionen på hoteller er: Lille (0-74 værelser), mellem (75-150 værelser), stor (150+ værelser)

Ud fra resultaterne præsenteret i tabel 2, kan man drage følgende konklusioner:

- Der måles ikke nogen prisforskel for 14 ud af 24 hoteller med overnatning d. 14.-15. november
- Ud af de 10 hoteller, hvor der måles en prisafvigelse, er det kun 4 hoteller, hvor prisafvigelsen er mere end 1 pct. af gennemsnitsprisen.
- For de 10 hoteller, hvor der måles en prisforskel, er prisafvigelsen for 6 af hotellerne mindre end 10 kr. For disse 6 hoteller er gennemsnitsafvigelsen på 5,8 kr. og 0,49 pct.
- De resterende 6 hoteller, hvor der måles en prisforskel, er prisforskellen mindre

¹⁹ Grunden til, at der observeres prisforskel for hotel 21, på trods af, at der ikke er noteret nogle dage med prisforskelle skyldes, at der i nogle af dagene for prisindsamlingen var udsolgt blandt nogle af bookingportalerne.

end 1 pct. af gennemsnitsprisen.

- Den største absolutte prisafvigelse er for hotel 6, som også har den største procentvise afvigelse. Dog skyldes denne afvigelse, at hotelværelset har været peri-odevis udsolgt (jf. tabel 6).

Tabel 3:

Tabel 3 angiver den gennemsnitlige værelsespris samt bookingportalernes gennemsnitlige prisafvigelse fra gennemsnitsprisen for et hotelværelse med overnatning d. 15.-16. december. Som det fremgår af tabellen, måles der ikke nogen prisforskel for 15 ud af de 24 hoteller, som er inkluderet i undersøgelsen. Hos de resterende 9 hoteller måles en prisforskel på mindre end 50 kr. Herunder er det hotel 14, som oplever den største gennemsnitlige prisafvigelse fra gennemsnitsprisen på 45,61 kr. (5,58 pct.). Derudover er der 4 af de 9 hoteller, som oplever en gennemsnitlig prisafvigelse på mindre end 10 kr.

Hotel 12 oplever en prisafvigelse på 44,44 kr. for booking af et standardværelse d. 15.-16. december

Tabel 3

Priser d. 15.-16. december

Hotel	Region	By	Hotelttype	Gennemsnitlig værelsespris (på tværs af booking-portaler)	Gennemsnitlig afvigelse	Gennemsnitlig afvigelse i pct.
Hotel 1	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 934,78	kr. 6,96	0,74%
Hotel 2	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 1.227,63	kr. 0,00	0,00%
Hotel 3	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 1.205,33	kr. 0,00	0,00%
Hotel 4	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 1.218,98	kr. 0,00	0,00%
Hotel 5	Hovedstaden	København	Mellem	kr. 1.193,74	kr. 0,00	0,00%
Hotel 6	Hovedstaden	Holte	Mellem	kr. 793,26	kr. 0,00	0,00%
Hotel 7	Hovedstaden	København	Lille	kr. 993,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 8	Hovedstaden	København	Lille	kr. 895,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 9	Sjælland	Roskilde	Stor-kæde	kr. 1.027,05	kr. 17,92	1,74%
Hotel 10	Sjælland	Sorø	Mellem-kæde	kr. 958,46	kr. 5,77	0,60%
Hotel 11	Sjælland	Køge	Lille	kr. 1.380,02	kr. 14,27	1,03%
Hotel 12	Sjælland	Roskilde	Lille-kæde	kr. 910,11	kr. 44,44	4,88%
Hotel 13	Syd	Odense	Stor-kæde	kr. 725,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 14	Syd	Kolding	Mellem-kæde	kr. 817,43	kr. 45,61	5,58%
Hotel 15	Syd	Esbjerg	Mellem-kæde	kr. 1.166,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 16	Syd	Vejle	Lille	kr. 790,33	kr. 0,00	0,00%
Hotel 17	Midtjylland	Aarhus	Stor-kæde	kr. 725,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 18	Midtjylland	Silkeborg	Mellem-kæde	kr. 1.272,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 19	Midtjylland	Herning	Mellem-kæde	kr. 1.237,81	kr. 3,63	0,29%
Hotel 20	Midtjylland	Grenaa	Lille	kr. 820,38	kr. 28,72	3,50%
Hotel 21	Nordjylland	Aalborg	Stor-kæde	kr. 1.318,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 22	Nordjylland	Aalborg	Stor-kæde	kr. 959,42	kr. 9,37	0,98%
Hotel 23	Nordjylland	Frederikshavn	Mellem	kr. 835,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 24	Nordjylland	Skagen	Lille	kr. 895,00	kr. 0,00	0,00%

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expedia.com

Note: Definitionen på hoteller er: Lille (0-74 værelser), mellem (75-150 værelser), stor (150+ værelser)

Følgende konklusioner kan drages ud fra tabel 3:

- Der måles ikke nogen prisforskel for 15 ud af 24 hoteller med overnatning d. 15.-16. december.
- Der måles en prisforskel for 9 ud af 24 hoteller med overnatning d. 15.-16. december
- Den gennemsnitlige afvigelse for de 9 hoteller er 19,63 kr. og 2,16 pct..
- Den største absolutte afvigelse måles for hotel 14 hvor prisafvigelsen er på 45,61 kr. – dette resulterer i en procentvis afvigelse på 5,58 pct. fra gennemsnitsprisen.

Tabel 4:

Tabel 4 angiver den gennemsnitlige værelsespris samt bookingportalernes gennemsnitlige afvigelse fra gennemsnitsprisen for et hotelværelse med overnatning d. 21.-22. januar. I dette tilfælde er det 13 hoteller ud af 24, som ikke oplever en afvigelse fra gennemsnitsprisen. Ligeledes er det også i denne overnatningsperiode, at vi oplever den største gennemsnitlige prisafvigelse fra gennemsnitsprisen. Hotel 10 har en gennemsnitlig prisafvigelse fra gennemsnitsprisen på 411,28 kr. (14,61 pct.). Dog er prisafvigelsen for 5 ud af de 11 hoteller på mindre end 10 kr.. Derved fortsætter mønsteret fra de to tidligere tabeller, hvor en betydelig andel af de bookingportalerne, har en gennemsnitlig prisafvigelse på mindre end 10 kr..

Tabel 4

Priser d. 21.-22. januar

Hotel	Region	By	Hotelttype	Gennemsnitlig værelsespris (på tværs af booking-portaler)	Gennemsnitlig afvigelse	Gennemsnitlig afvigelse i pct.
Hotel 1	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 875,67	kr. 0,00	0,00%
Hotel 2	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 1.069,47	kr. 0,00	0,00%
Hotel 3	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 1.079,65	kr. 2,63	0,24%
Hotel 4	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 1.003,42	kr. 1,17	0,12%
Hotel 5	Hovedstaden	København	Mellem	kr. 1.186,48	kr. 0,00	0,00%
Hotel 6	Hovedstaden	Holte	Mellem	kr. 1.148,52	kr. 0,00	0,00%
Hotel 7	Hovedstaden	København	Lille	kr. 1.086,33	kr. 0,00	0,00%
Hotel 8	Hovedstaden	København	Lille	kr. 794,41	kr. 0,00	0,00%
Hotel 9	Sjælland	Roskilde	Stor-kæde	kr. 1.112,07	kr. 17,88	1,61%
Hotel 10	Sjælland	Sorø	Mellem-kæde	kr. 2.815,19	kr. 411,28	14,61%
Hotel 11	Sjælland	Køge	Lille	kr. 1.063,89	kr. 8,72	0,82%
Hotel 12	Sjælland	Roskilde	Lille-kæde	kr. 854,56	kr. 44,44	5,20%
Hotel 13	Syd	Odense	Stor-kæde	kr. 725,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 14	Syd	Kolding	Mellem-kæde	kr. 826,52	kr. 5,51	0,67%
Hotel 15	Syd	Esbjerg	Mellem-kæde	kr. 870,38	kr. 61,23	7,03%
Hotel 16	Syd	Vejle	Lille	kr. 790,33	kr. 0,00	0,00%
Hotel 17	Midtjylland	Aarhus	Stor-kæde	kr. 725,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 18	Midtjylland	Silkeborg	Mellem-kæde	kr. 1.170,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 19	Midtjylland	Herning	Mellem-kæde	kr. 1.369,10	kr. 97,29	7,11%
Hotel 20	Midtjylland	Grenaa	Lille	kr. 0,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 21	Nordjylland	Aalborg	Stor-kæde	kr. 1.054,01	kr. 0,00	0,00%
Hotel 22	Nordjylland	Aalborg	Stor-kæde	kr. 935,81	kr. 9,31	0,99%
Hotel 23	Nordjylland	Frederikshavn	Mellem	kr. 840,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 24	Nordjylland	Skagen	Lille	kr. 953,23	kr. 16,84	1,77%

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Note: Definitionen på hoteller er: Lille (0-74 værelser), mellem (75-150 værelser), stor (150+ værelser)

På baggrund af resultaterne præsenteret i tabel 4, kan der drages følgende konklusioner:

- Der måles ikke nogen prisafvigelse for 13 af de 24 undersøgte hoteller for overnatning d. 21.-22. januar.
- Af de 11 hoteller, hvor der måles en prisafvigelse fra gennemsnitsprisen, måles den største prisforskel for hotel 10 med 411,28 kr. (14,61 pct.).
- Af de 11 hoteller, hvor der måles en prisforskel, er prisafvigelsen på mindre end 1 pct. for 5 af hotellerne.
- Af de 6 hoteller, hvor der måles en prisforskel på mere end 1 pct., er den gennemsnitlige prisforskel på 5,93 pct. og 108,16 kr..

Tabel 5:

Tabel 5 angiver gennemsnitsprisen samt bookingportalernes gennemsnitlige prisafvigelse fra gennemsnitsprisen for en enkelt overnatning der er booket én måned frem (30 dage) fra datoen for prisindsamlingen. Som det fremgår af tabellen, er det denne bookingmetode, som resulterer i en afvigelse fra gennemsnitsprisen for flest hotelværelser. I dette tilfælde er der prisforskel for 15 af de 24 hoteller. Ud af de 15 hoteller, som oplever en afvigelse fra gennemsnitsprisen, er det 5 af hotellerne, hvor afvigelsen er mindre end 10 kr.. Den største prisafvigelse findes hos hotel 9, hvor afvigelsen er 119,88 kr. svarende til 8,69 pct. af den gennemsnitlige værelsespris. Når man analyserer resultaterne fra figur 5, er det dog vigtigt at have for øje, at en betydelig del af de prisafvigelser, som er angivet i tabellen, ikke skyldes, at værelset har været udbudt til forskellige priser på bookingportalene, men skyldes derimod, at værelset har været periodevis udsolgt, hvilket har resulteret i forskellige gennemsnitspriser for de tre bookingportaler. Dette gælder blandt andet for hotel 6, hotel 11 samt hotel 21 (jf. tabel 6). Dermed er der reelt set ikke nogen prisforskel for 12 af hotellerne i denne periode.

Priser for booking én måned frem (30 dage)

Hotel	Region	By	Hotelttype	Gennemsnitlig værelsespris (på tværs af booking-portaler)	Gennemsnitlig afvigelse	Gennemsnitlig afvigelse i pct.
Hotel 1	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 1.142,25	kr. 15,20	1,33%
Hotel 2	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 1.294,21	kr. 7,11	0,55%
Hotel 3	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 1.210,17	kr. 11,12	0,92%
Hotel 4	Hovedstaden	København	Stor-kæde	kr. 1.245,09	kr. 0,00	0,00%
Hotel 5	Hovedstaden	København	Mellem	kr. 1.521,96	kr. 0,00	0,00%
Hotel 6	Hovedstaden	Holte	Mellem	kr. 1.415,25	kr. 64,33	4,55%
Hotel 7	Hovedstaden	København	Lille	kr. 1.128,14	kr. 0,00	0,00%
Hotel 8	Hovedstaden	København	Lille	kr. 1.043,63	kr. 35,23	3,38%
Hotel 9	Sjælland	Roskilde	Stor-kæde	kr. 1.379,30	kr. 119,88	8,69%
Hotel 10	Sjælland	Sorø	Mellem-kæde	kr. 1.180,53	kr. 13,40	1,14%
Hotel 11	Sjælland	Køge	Lille	kr. 1.280,00	kr. 4,63	0,36%
Hotel 12	Sjælland	Roskilde	Lille-kæde	kr. 1.170,67	kr. 47,78	4,08%
Hotel 13	Syd	Odense	Stor-kæde	kr. 725,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 14	Syd	Kolding	Mellem-kæde	kr. 886,44	kr. 41,54	4,69%
Hotel 15	Syd	Esbjerg	Mellem-kæde	kr. 1.164,66	kr. 4,77	0,41%
Hotel 16	Syd	Vejle	Lille	kr. 790,46	kr. 0,00	0,00%
Hotel 17	Midtjylland	Aarhus	Stor-kæde	kr. 725,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 18	Midtjylland	Silkeborg	Mellem-kæde	kr. 1.180,17	kr. 0,00	0,00%
Hotel 19	Midtjylland	Herning	Mellem-kæde	kr. 1.306,08	kr. 10,99	0,84%
Hotel 20	Midtjylland	Grenaa	Lille	kr. 772,06	kr. 6,38	0,83%
Hotel 21	Nordjylland	Aalborg	Stor-kæde	kr. 1.345,79	kr. 2,02	0,15%
Hotel 22	Nordjylland	Aalborg	Stor-kæde	kr. 886,92	kr. 20,38	2,30%
Hotel 23	Nordjylland	Frederikshavn	Mellem	kr. 835,00	kr. 0,00	0,00%
Hotel 24	Nordjylland	Skagen	Lille	kr. 958,95	kr. 0,00	0,00%

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Note: Definitionen på hoteller er: Lille (0-74 værelser), mellem (75-150 værelser), stor (150+ værelser)

Følgende konklusioner kan drages ud fra tabel 5:

- Der måles ikke nogen prisafvigelse for 9 af de 24 undersøgte hoteller.
- Ud af de 24 undersøgte hoteller måles der en prisforskel på 15 hoteller.
- Den gennemsnitlige prisafvigelse på de 15 hoteller er 29,76 kr. og 2,28 pct.. Dog skyldes prisafvigelsen for hotel 6, hotel 11 og hotel 21 ikke, at deres hotelværelser har været udbudt til forskellige priser men skyldes derimod, at der har været periodevis udsolgt på bookingportalerne.
- Af de 15 hoteller, hvor der måles en prisforskel, er prisforskellen for 8 af hotellerne større end 1 pct. af gennemsnitsprisen. Den gennemsnitlige prisafvigelse for disse 8 hoteller er på 3,77 pct.
- Af de 15 hoteller, hvor der måles en prisafvigelse, er prisafvigelsen mindre end 1 pct. for 7 af hotellerne.
- For 5 af hotellerne, hvor der måles en prisafvigelse, er afvigelsen på mindre end

10 kr..

Tabel 6:

Tabel 6 komplimenterer resultaterne i tabel 2-5 ved at angive antallet af dage med prisindsamling (kolonne 5), antal dage med prisafvigelser på bookingportalerne (kolonne 6-7) samt det antal dage, hvor der observeres en unik pris på alle bookingportaler for de fire overnatningsdatoer (kolonne 8). I bilaget til rapporten findes ligeledes grafer, der angiver prisudviklingen for udvalgte hoteller i de fem regioner. Disse grafer understøtter resultaterne i tabel 6. Tabel 6 gør det muligt at holde de observerede gennemsnitlige prisafvigelser op imod antallet af dage, hvor hotelværelserne er udbudt til forskellige priser. Dette gør det muligt at finde frem til, hvorvidt den observerede gennemsnitlige afvigelse skyldes, at hotelværelset har været systematisk udbudt til forskellige priser, eller om værelset har været udbudt til forskellige priser i nogle få dage.

Som det fremgår af tabel 6 er der betydelig forskel på, hvilke hoteller der oplever prisforskelle, samt hvor mange dage, der observeres en prisforskelle. I region Hovedstaden er det 5 ud af de 8 hoteller, som oplever prisforskelle på én enkelt bookingportal. Dog skal det her bemærkes, at der kun er en enkelt dag med prisforskelle for hotel 2, hvilket kan rejse tvivl om, hvorvidt der reelt set er prisforskelle mellem bookingportalerne for det pågældende hotel. Ifølge Dansk Erhverv forventes det, at hvis hotellerne ikke længere er underlagt en prisklausul, vil priserne på bookingportalerne variere ofte og mere systematisk. I region Sjælland er der kun et enkelt hotel, som ikke oplever nogen prisforskelle mens to af hotellerne har prisforskelle på alle 27 dage, hvor der er indsamlet værelsespriser. I region Syd er der to hoteller, hvor der ikke observeres prisforskelle mens de to resterende hoteller oplever en prisforskelle på hhv. 24 og 12 dage. I region Midtjylland er der ligeledes to hoteller, hvor der ikke er nogen prisforskelle mens to hoteller har prisforskelle i hhv. 13 og 18 dage. Endelig er der i region Nordjylland to hoteller, hvor der ikke observeres nogen prisforskelle mens der for de to andre hoteller er prisforskelle i 12 og 4 dage.

Antal dage med prisafvigelse

Hotel	Region	By	Hotelttype	Antal dage med prisindsamling	Antal dage med prisafvigelse på alle portaler	Antal dage med prisafvigelse på én portal	Antal dage med ens pris på alle portaler
Hotel 1	Hovedstaden	København	Stor-kæde	27	0	6	21
Hotel 2	Hovedstaden	København	Stor-kæde	27	0	1	26
Hotel 3	Hovedstaden	København	Stor-kæde	27	0	9	18
Hotel 4	Hovedstaden	København	Stor-kæde	27	0	17	10
Hotel 5	Hovedstaden	København	Mellem	27	0	0	27
Hotel 6	Hovedstaden	Holte	Mellem	27	0	0	27
Hotel 7	Hovedstaden	København	Lille	27	0	0	27
Hotel 8	Hovedstaden	København	Lille	27	0	2	25
Hotel 9	Sjælland	Roskilde	Stor-kæde	27	0	27	0
Hotel 10	Sjælland	Sorø	Mellem-kæde	27	1	12	15
Hotel 11	Sjælland	Køge	Lille	27	0	0	27
Hotel 12	Sjælland	Roskilde	Lille-kæde	27	0	27	0
Hotel 13	Syd	Odense	Stor-kæde	27	0	0	27
Hotel 14	Syd	Kolding	Mellem-kæde	27	1	24	3
Hotel 15	Syd	Esbjerg	Mellem-kæde	27	0	12	12
Hotel 16	Syd	Vejle	Lille	27	0	0	27
Hotel 17	Midtjylland	Aarhus	Stor-kæde	27	0	0	27
Hotel 18	Midtjylland	Silkeborg	Mellem-kæde	27	0	0	27
Hotel 19	Midtjylland	Herning	Mellem-kæde	27	0	13	14
Hotel 20	Midtjylland	Grenaa	Lille	27	0	18	9
Hotel 21	Nordjylland	Aalborg	Stor-kæde	27	0	0	27
Hotel 22	Nordjylland	Aalborg	Stor-kæde	27	1	12	15
Hotel 23	Nordjylland	Frederikshavn	Mellem	27	0	0	27
Hotel 24	Nordjylland	Skagen	Lille	27	0	4	23

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Note: Definitionen på hoteller er: Lille (0-74 værelser), mellem (75-150 værelser), stor (150+ værelser)

Hvis man ser på resultaterne, som er præsenteret i tabel 2-6, tegner der sig ikke noget tydeligt billede af, at prisen for et hotelværelse på de tre undersøgte bookingportaler varierer betydeligt. Det konkluderes blandt andet ud fra, at det er meget få hoteller, som udbyder deres værelser til forskellige priser på de tre bookingportaler over en længere periode. Derved skyldes hovedparten af de observerede prisafvigelser, at hotelværelset har været udbudt til forskellige priser i nogle få dage, mens undersøgelsen har stået på.

I enkelte tilfælde ligger systematiske prisforskelle blandt bookingportalerne til grund for de observerede prisafvigelser

Delkonklusion for undersøgelse 1:

På baggrund af resultaterne fra undersøgelse 1, som er præsenteret i tabel 2-6, kan der drages følgende delkonklusioner:

- Der tegnes ikke noget tydeligt billede af, at hotelværelserne udbydes til forskellige priser på de tre undersøgte bookingportaler Booking.com, Hotels.com og Expedia.com.
- Af de undersøgte overnatningsdatoer forekommer der flest prisforskelle blandt bookingportalerne, når der bookes overnatning en måned frem fra datoen for prisindsamlingen.
- Ud af de i alt 96 gennemsnitsobservationer der er udregnet på tværs af de tre bookingportaler, og som er præsenteret i tabel 2-5, er den gennemsnitlige prisafvigelse mellem 0-1 pct. for 73 af observationerne.
- Til sammenligning er prisafvigelsen på mere en 1 pct. af den gennemsnitlige værelsespris for 23 ud af de 96 gennemsnitsobservationer.
- Ligeledes er en stor andel af de målte prisafvigelser fra gennemsnitsprisen mindre end 10 kroner. Dvs. at prisafvigelserne anses for at være marginale.
- Samtidig viser en beregning for de afvigelserne, der overskrider 1 pct., at den gennemsnitlige prisforskel for disse observationer er på 4,26 pct..
- En betydelig del af de observerede prisafvigelser skyldes, at et hotelværelse har været udsolgt på et af bookingportalerne (jf. tabel 6). Dette tages der ikke højde for af KFST.
- Alt i alt er det Dansk Erhvervs opfattelse, at det på baggrund af undersøgelse 1 ikke kan konkluderes, at der er konkurrence i online markedet for hotelværelser. Det skyldes, at der er få hoteller, som udbyder deres værelser til forskellige priser på de undersøgte bookingportalerne over en længere periode. Dertil kommer, at størstedelen af prisafvigelserne er marginale. Samtidig er en stor del af prisafvigelserne udtryk for, at hotellerne har været udsolgt.

8. Undersøgelse 2: Daglig prisafvigelse mellem bookingportalerne

Undersøgelse 1 konkluderer bl.a., at der i mange tilfælde observeres en gennemsnitlig prisafvigelse på mindre end 10 kr.. Dog vurderer Dansk Erhverv, at metodevalget, der ligger til grund for denne konklusion, er mangelfuld grundet brugen af gennemsnitsberegninger, som kan udviske eventuelle prisforskelle mellem bookingportalerne. Set i lyset af dette vurderer Dansk Erhverv, at det er nødvendigt at supplere undersøgelsen med en analyse af bookingportalernes afvigelse fra den daglige gennemsnitspris for et hotelværelse. Denne metode vil gøre det muligt at drage mere præcise konklusioner om omfanget af prisforskelle mellem bookingportalerne i og med, at undersøgelsen kigger på den daglige afvigelse fra den daglige gennemsnitspris for et hotelværelse. Dermed vil undersøgelsen være mere nuanceret og præcis ift. at belyse omfanget og størrelsen på prisafvigelserne mellem bookingportalerne. Det vil sige, at undersøgelse 2 vil give et mere præcist billede af, om der er prisafvigelser, der kan påvise, at der er opstået konkurrence i markedet for online hotelværelser efter afskaffelsen af de brede prisklausuler.

For at kunne konkludere på omfanget af prisforskellen mellem bookingportalerne, er det vigtigt at analysere den daglige prisafvigelse blandt bookingportalerne

Tabel 7-10 angiver antallet af dage hvor bookingportalernes værelsespris afviger fra den daglige gennemsnits med mere end 5 kr., 10 kr., og 50 kr., for de fire overnatningsdatoer. Ligeledes angives også antallet af dage hvor prisafvigelsen fra den daglige gennemsnitspris overstiger hhv. 5 pct., 10 pct. og 20 pct.. Tabellen angiver den procentvise afvigelse mellem bookingportaler, eftersom den procentvise afvigelse tager højde for den pris, hotelværelset er udbudt til. Dette betyder, at en prisforskel på 50 kr. resulterer i en betydelig større procentvis afvigelse, hvis et værelse er udbudt til 250 kr. sammenlignet med et hotelværelse, som koster 1.050 kr.. Derved tillader den procentvise afvigelse en mere præcis forståelse for omfanget af prisforskellen.

Tabel 7:

Tabel 7 angiver antallet af dage, hvor bookingportalernes værelsespris varierer med mere end 5 kr., 10 kr., og 50 kr. fra den daglige gennemsnitspris for overnatning d. 14.-15. november. Ligeledes angiver tabellen også den procentvise afvigelse fra gennemsnitsprisen. Som det fremgår af tabel 7, er der 7 hoteller ud af 24, hvor der måles en daglig prisafvigelse på mere end 5 kr. fra den gennemsnitlige værelsespris. Det samme antal hoteller oplever også en prisforskel på mere end 10 kr. og mere end 50 kr.. Sammenlignet med kolonne 3 og 4, er der dog betydeligt færre dage, hvor der observeres en prisforskel på mere end 50 kr. for de 7 hoteller. Eksempelvis er der prisforskel på mere end 5 kroner for hotel 9 i 26 ud af de 27 dage med prisindsamling. Dog falder antallet af dage med prisvariation til 8 dage når man hæver prisforskellen til 50 kr. Mens denne prisforskel umiddelbart virker betydelig fremgår det af kolonne 4-8 at disse prisafvigelser ikke resulterer i en daglig procentvis afvigelse som overskrider mere end 5 pct. af den daglige gennemsnitspris.

Tabel 7

Prisforskel d. 14.-15. november

Hotel	Region	Antal dage prisforskel >5 kr.	Antal dage prisforskel >10 kr.	Antal dage prisforskel >50 kr.	Antal dage afvigelse >5 pct.	Antal dage afvigelse >10 pct.	Antal dage prisafvigelse >20 pct.
Hotel 1	Hovedstaden	1 ud af 27 dage	1 ud af 27 dage	1 ud af 27 dage	1 ud af 27 dage	0 ud af 27 dage	0 ud af 27 dage
Hotel 2	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 3	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 4	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 5	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 6	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 7	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 8	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 9	Sjælland	26	26	8	0	0	0
Hotel 10	Sjælland	14	14	2	2	1	1
Hotel 11	Sjælland	0	0	0	0	0	0
Hotel 12	Sjælland	25	25	25	21	0	0
Hotel 13	Syd	0	0	0	0	0	0
Hotel 14	Syd	22	22	21	21	21	3
Hotel 15	Syd	3	3	3	3	1	1
Hotel 16	Syd	0	0	0	0	0	0
Hotel 17	Midtjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 18	Midtjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 19	Midtjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 20	Midtjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 21	Nordjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 22	Nordjylland	10	10	1	1	0	0
Hotel 23	Nordjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 24	Nordjylland	0	0	0	0	0	0

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com.

Note: Definitionen på hoteller er: Lille (0-74 værelser), mellem (75-150 værelser), stor (150+ værelser)

Note: Hvis en prisafvigelse overskrider 50 kr. vil denne observation også være inkluderet i kolonnen med prisafvigelse på mere end 5 kr. og prisafvigelse på mere end 10 kr.. Det samme gør sig gældende for de procentvise afvigelser.

På baggrund af tabel 7 fremgår det tydeligt, at der er registreret meget få prisafvigelser, særligt når man holder det op imod, at der er registreret priser på 24 hoteller i 27 dage – dvs. I alt 648 observationer for den pågældende overnatningsdato. Derved er det bemærkelsesværdigt, at der er så få dage, hvor der observeres prisforskelle på over 10 pct. og 20 pct. af den daglige gennemsnitspris for et hotelværelse.

Nogle yderligere betragtninger fra tabel 7:

- For 7 ud af 24 hoteller måles der en prisafvigelse fra den daglige gennemsnitspris på mere end 50 kr.

- For 6 ud af de 24 hoteller måles der en prisafvigelse fra gennemsnitsprisen på mere end 5 pct.
- Det hotel, hvor der observeres det største antal af dage med prisafvigelser, er hotel 9 i region Sjælland. Her afviger bookingportalernes priser fra gennemsnitsprisen i 26 dage ud af de 27 dage, men ingen af prisafvigelserne overskrider 5 pct. af den daglige gennemsnitlige værelsespris.
- 3 hoteller oplever en prisafvigelse fra gennemsnitsprisen som overstiger 20 pct.
- Kun ét hotel i Region Hovedstaden oplever en prisafvigelse for overnatning d. 14.-15. november. Dog er der kun en prisafvigelse på 1 dag ud af de 27 dage, hvor der er indsamlet værelsespriser. Ligeledes er denne prisafvigelse lavere end 10 procent af den daglige gennemsnitlige værelsespris.
- I Region Syddanmark er der to hoteller, hvor der måles en prisafvigelse fra den daglige gennemsnitspris. For hotel 14 gør dette sig gældende i 23 dage. Ud af disse 23 dage, resulterer 21 af dagene i en prisafvigelse på mere end 10 pct. af den daglige gennemsnitspris.
- Ingen hoteller i region Midtjylland har prisafvigelser, når der bookes en overnatning fra d. 14.-15. november
- Kun ét hotel i Nordjylland har prisafvigelser. I dette tilfælde er der prisafvigelser i 10 ud af de 27 dage, hvor der er indhentet værelsespriser. Ud af de 10 dage er der kun én dag, hvor afvigelsen overskrider 5 procent af den daglige gennemsnitlige værelsespris.

Tabel 8:

Tabel 8 angiver antallet af dage, hvor bookingportalernes daglige værelsespris varierer fra gennemsnitsprisen på tværs af bookingportalerne for en overnatning d. 15.-16. december. Som det fremgår af tabellen, er der 8 hoteller ud af 24, hvor værelsesprisen på bookingportalerne afviger med mere end 5 kr. fra den daglige gennemsnitspris på tværs af bookingportalerne. Dog står det også klart ud fra tabellen, at omfanget af dage, hvor der er prisafvigelse fra den daglige gennemsnitspris varierer betydeligt mellem hotellerne. Eksempelvis er der kun 1 dag hvor prisvariationen overskrider 5 kr. for hotel 1. Dette kan sammenlignes med hotel 9, hvor der er prisafvigelse på alle 27 dage. For hotel 12 er prisafvigelsen større end 50 kr. for alle 27 dage. Denne prisafvigelse overskrider dog ikke 10 pct. af værelsesprisen, som det fremgår af kolonne 5-7 i tabel 8. Faktisk er det meget få hoteller, som når en prisforskel, der overskrider 20 pct. afvigelse fra den daglige gennemsnitspris. Eksempelvis er der en prisafvigelse på mere end 20 pct. for hotel 14, hvoraf der i 3 ud af 27 dage observeres en afvigelse fra den daglige gennemsnitspris på mere end 20 pct..

Tabel 8

Prisforskel d. 15.-16. december

Hotel	Region	Antal dage prisforskel >5 kr.	Antal dage prisforskel >10 kr.	Antal dage prisforskel >50 kr.	Antal dage afvigelse >5 pct.	Antal dage afvigelse >10 pct.	Antal dage prisafvigelse >20 pct.
Hotel 1	Hovedstaden	1 ud af 27 dage	1 ud af 27 dage	1 ud af 27 dage	1 ud 27 dage	0 ud af 27 dage	0 ud af 27 dage
Hotel 2	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 3	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 4	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 5	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 6	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 7	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 8	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 9	Sjælland	27	27	0	0	0	0
Hotel 10	Sjælland	10	10	0	0	0	0
Hotel 11	Sjælland	0	0	0	0	0	0
Hotel 12	Sjælland	27	27	27	27	0	0
Hotel 13	Syd	0	0	0	0	0	0
Hotel 14	Syd	14	14	11	11	10	3
Hotel 15	Syd	0	0	0	0	0	0
Hotel 16	Syd	0	0	0	0	0	0
Hotel 17	Midtjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 18	Midtjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 19	Midtjylland	12	11	0	0	0	0
Hotel 20	Midtjylland	18	18	18	18	0	0
Hotel 21	Nordjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 22	Nordjylland	10	10	1	1	0	0
Hotel 23	Nordjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 24	Nordjylland	0	0	0	0	0	0

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com.

Note: Definitionen på hoteller er: Lille (0-74 værelser), mellem (75-150 værelser), stor (150+ værelser)

Note: Hvis en prisafvigelse overskrider 50 kr. vil denne observation også være inkluderet i kolonnen med prisafvigelse på mere end 5 kr. og prisafvigelse på mere end 10 kr.. Det samme gør sig gældende for de procentvise afvigelser.

Tabel 8 viser også tydeligt, at der ikke er tale om væsentlige prisafvigelser. Kun for ét hotel registreres prisafvigelser på over 10 pct..

Nogle yderligere betragtninger fra tabel 8:

- Der måles en afvigelse fra den daglige gennemsnitspris på mere end 5 kr. for 8 hoteller.
- Ud af de 8 hoteller overstiger prisafvigelsen 50 kr. for 5 af hotellerne.
- For hotel 9 og hotel 12 er der prisafvigelse på alle 27 dage. Dog er det kun for hotel 12, at prisafvigelsen er større end 5 pct. af den daglige gennemsnitspris –

dog er den lavere end 10 pct.

- Der er kun ét hotel, hvor der registreres en prisafvigelse på over 20 pct., og det sker kun på 3 ud af 27 dage. Samme hotel er det eneste hotel med prisafvigelser på over 10 pct.
- Der er kun ét hotel i Hovedstadsregionen, hvor der registreres prisafvigelser. Dog er denne prisafvigelse kun registreret for en enkelt dag ud af de 27 dage, hvor der er indsamlet værelsespriser.
- To hoteller i region Sjælland har prisafvigelser på alle 27 dage, men for det ene hotel er alle prisafvigelser på under 5 pct., og for det andet hotel er alle prisafvigelser under 10 pct.
- Der måles prisafvigelser for ét af de fire undersøgte hoteller i region Syddanmark. Ud af de 27 dage med prisindsamling er der 11 dage, hvor prisafvigelsen er højere end 10 pct. af den daglige gennemsnitspris for et hotelværelse.
- To hoteller i Region Midtjylland har prisafvigelser på mere end 5 kr. på hhv. 12 og 18 dage ud af 27 dage med indsamling af værelsespriser. For det ene hotel er disse dog under 5 pct., og for det andet er alle prisafvigelser under 10 pct.
- Der måles prisafvigelser for et enkelt hotel i Nordjylland. For dette hotel er der prisafvigelser på mere end 5 kroner i 10 dage. På én af disse dage overskrider prisafvigelsen med mere end 5 pct..

Tabel 9:

Tabel 9 angiver antallet af dage, hvor værelsesprisen på den enkelte bookingportal afviger fra den daglige gennemsnitspris for en overnatning d. 21-22. januar. Som det fremgår af tabellen er der 11 ud af 24 hoteller, hvor der er en prisforskel fra den daglige gennemsnitspris på mere end 5 kr.. Ligeledes er der for denne overnatningsdato i alt 5 hotelværelser, hvor bookingportalens værelsespris varierer fra den gennemsnitlige værelsespris med mere end 5 pct.. Dog er der for denne overnatningsdato ikke nogen af de tre bookingportaler, hvor prisafvigelsen fra den daglige gennemsnitspris overskrider 20 pct..

Tabel 9

Prisforskel d. 21.-22. januar

Hotel	Region	Antal dage prisforskel >5 kr.	Antal dage prisforskel >10 kr.	Antal dage prisforskel >50 kr.	Antal dage afvigelse >5 pct.	Antal dage afvigelse >10 pct.	Antal dage prisafvigelse >20 pct.
Hotel 1	Hovedstaden	0 ud af 27 dage	0 ud af 27 dage	0 ud af 27 dage	0 ud af 27 dage	0 ud af 27 dage	0 ud af 27 dage
Hotel 2	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 3	Hovedstaden	7	7	2	0	0	0
Hotel 4	Hovedstaden	17	1	1	1	0	0
Hotel 5	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 6	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 7	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 8	Hovedstaden	2	2	0	0	0	0
Hotel 9	Sjælland	25	25	0	0	0	0
Hotel 10	Sjælland	6	6	0	0	0	0
Hotel 11	Sjælland	0	0	0	0	0	0
Hotel 12	Sjælland	27	27	27	27	0	0
Hotel 13	Syd	0	0	0	0	0	0
Hotel 14	Syd	8	8	0	0	0	0
Hotel 15	Syd	7	7	7	7	1	0
Hotel 16	Syd	0	0	0	0	0	0
Hotel 17	Midtjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 18	Midtjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 19	Midtjylland	1	1	1	1	0	0
Hotel 20	Midtjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 21	Nordjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 22	Nordjylland	10	10	1	1	0	0
Hotel 23	Nordjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 24	Nordjylland	2	2	0	0	0	0

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com.

Note: Definitionen på hoteller er: Lille (0-74 værelser), mellem (75-150 værelser), stor (150+ værelser)

Note: Hvis en prisafvigelse overskrider 50 kr. vil denne observation også være inkluderet i kolonnen med prisafvigelse på mere end 5 kr. og prisafvigelse på mere end 10 kr.. Det samme gør sig gældende for de procentvise afvigelser

Af tabel 9 fremgår det, at der totalt set er tale om få prisafvigelser, og at dem, der registreres, hverken er store i absolutte eller procentvise termer. Der er kun ét hotel, som har en prisafvigelse på mere end 10 pct. af den gennemsnitlige værelsespris ligesom at det kun er på én af de 27 dage, at denne prisafvigelse registreres (jf. hotel 15 i tabel 9).

Der er følgende yderligere betragtninger for tabel 9:

- Der måles en prisafvigelse på 11 af de 24 hoteller med en overnatningsdato d. 21.-22. januar.

- For 5 af hotellerne overskrider prisafvigelse 5 pct. af den daglige gennemsnitspris, men 4 af disse holder sig stadig under 10 pct..
- Der måles prisafvigelser for 3 af de 8 undersøgte hoteller i Hovedstaden. Dog er der for disse tre hoteller kun én dag, hvor prisafvigelsen er større end 5 pct. af den daglige gennemsnitlige værelsespris (jf. hotel 4 i tabel 9).
- For 3 af hotellerne i Region Sjælland måles der en prisafvigelse på mere end 5 kroner. Herunder måles der for hotel 12 prisafvigelse for alle 27 dage – dog er alle disse prisafvigelser mindre end 10 pct. af den daglige gennemsnitlige værelsespris.
- For to hoteller i region Syddanmark måles der en afvigelse på mere end 5 kroner af gennemsnitsprisen for to hoteller. For ét hotel måles der en prisafvigelse, som er højere end 10 pct. af den daglige gennemsnitspris. Dog måles denne prisafvigelse kun for én ud af de 27 dage, hvor der er indsamlet værelsespriser.
- Der er kun én enkelt dag med prisafvigelse i region Midtjylland med overnatning d. 21-22. januar.
- For de fire hoteller i region Nordjylland måles der en prisafvigelse på mere end 5 kr. for to hoteller. Dog er der kun én af hotellerne, hvor prisafvigelsen overskrider 5 pct. af den daglige gennemsnitspris. Samtidig gør dette sig kun gældende for én af de 27 dage med prisindsamling.

Tabel 10:

Tabel 10 angiver antallet af dage, hvor bookingportalernes værelsespris afviger fra den daglige gennemsnitlige prisforskel på tværs af bookingportalerne for en overnatning med booking en måned frem (30 dage) fra datoen for prisindsamlingen. Det er denne bookingmetode, som resulterer i flest hoteller med en prisforskel på bookingportalerne, eftersom at 13 ud af 24 hoteller oplever en prisvariation fra den daglige gennemsnitspris som er højere end 5 kr.. Fra tabel 10 kan det blandt andet læses, at der for hotel 12 var en prisafvigelse fra den daglige gennemsnitspris på mere end 5 kr. i 23 ud af 27 dage. Disse prisafvigelser overskrider også 5 pct. fra den daglige gennemsnitspris (jf. kolonne 5). Dette gør sig også gældende for blandt andet hotel 14 hvoraf der observeres en afvigelse på mere end 5 kr. fra den daglige gennemsnitspris for 13 ud af de 27 dage med prisindsamling. Af disse 13 dage er prisafvigelsen i 9 af dagene større end 5 pct. af gennemsnitsprisen, mens den er 10 pct. større end gennemsnitsprisen for 6 af dagene. Endelig er afvigelsen større end 20 pct. for én af dagene. Dette er den eneste dag for alle 24 hoteller, hvor der registreres en prisafvigelse der er større end 20 pct..

Tabel 10

Prisforskel for booking én måned frem (30 dage)

Hotel	Region	Antal dage prisforskel >5 kr.	Antal dage prisforskel >10 kr.	Antal dage prisforskel >50 kr.	Antal dage afvigelse >5 pct.	Antal dage afvigelse >10 pct.	Antal dage prisafvigelse >20 pct.
Hotel 1	Hovedstaden	6 ud af 27 dage	6 ud af 27 dage	5 ud af 27 dage	5 ud af 27 dage	0 ud af 27 dage	0 ud af 27 dage
Hotel 2	Hovedstaden	1	1	1	1	1	0
Hotel 3	Hovedstaden	3	3	0	0	0	0
Hotel 4	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 5	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 6	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 7	Hovedstaden	0	0	0	0	0	0
Hotel 8	Hovedstaden	1	1	0	0	0	0
Hotel 9	Sjælland	17	17	1	0	0	0
Hotel 10	Sjælland	10	10	3	3	1	0
Hotel 11	Sjælland	0	0	0	0	0	0
Hotel 12	Sjælland	23	23	23	17	1	0
Hotel 13	Syd	0	0	0	0	0	0
Hotel 14	Syd	13	13	9	9	6	1
Hotel 15	Syd	4	4	4	4	0	0
Hotel 16	Syd	0	0	0	0	0	0
Hotel 17	Midtjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 18	Midtjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 19	Midtjylland	5	5	3	2	0	0
Hotel 20	Midtjylland	3	3	3	3	0	0
Hotel 21	Nordjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 22	Nordjylland	8	8	6	6	4	0
Hotel 23	Nordjylland	0	0	0	0	0	0
Hotel 24	Nordjylland	2	2	0	0	0	0

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Note: Definitionen på hoteller er: Lille (0-74 værelser), mellem (75-150 værelser), stor (150+ værelser)

Note: Hvis en prisafvigelse overskrider 50 kr. vil denne observation også være inkluderet i kolonnen med prisafvigelse på mere end 5 kr. og prisafvigelse på mere end 10 kr.. Det samme gør sig gældende for de procentvise afvigelser

Selv for tabel 10, hvor det registreres at denne metode resulterer i afvigelser for det største antal hoteller, er der ikke tale om mange og substantielle prisafvigelser. Det er kun for 5 hoteller, at der registreres prisafvigelser på mere end 10 pct., og disse er kun registreret på 13 ud af 135 dage (27 dage x 5 hoteller).

Ydermere kan der drages følgende betragtninger ud fra tabel 10:

- Der måles en afvigelse fra den daglige gennemsnitspris på mere end 5 kr. for 13 ud af de 24 hoteller når der bookes én overnatning en måned frem (30 dage).

- For 9 af hotellerne er prisafvigelsen på mere end 5 pct. af den daglige gennemsnitspris.
- Der registreres prisafvigelser for 4 af de 8 undersøgte hoteller i Region Hovedstaden. Dog måles der kun en prisafvigelse på mere end 5 pct. af den gennemsnitlige værelsespris for et af hotellerne ligesom dette kun er for én af de 27 dage.
- For Region Sjælland måles der en prisafvigelse på mere end 5 kr. for 3 af hotellerne. For hotel 12 observeres der flest dage med en prisafvigelse. For dette hotel er der en prisafvigelse i 23 ud af 27 dage, dog er det kun én af disse prisafvigelser, som er over 10 pct..
- I Region Syddanmark er der 2 hoteller, hvor der måles en prisafvigelse på mere end 5 kr. Ligeledes er det kun hotel 14, som registrerer en prisafvigelse på mere end 20 pct.. Dog er det kun én dag ud af de 27 dage med prisindsamling, hvor det er tilfældet.
- I Region Nordjylland er der prisafvigelse på mere end 5 kr. for 2 af hotellerne. For det ene hotel er prisafvigelsen på mere end 10 pct. af gennemsnitsprisen for 4 ud af de 27 dage, hvor der er indsamlet værelsespriser.

Når man sammenligner tabel 10 med de tre forhenværende tabeller, er det tydeligt, at der er den største prisforskel mellem bookingportalerne, når der ikke bookes til en fastsat overnatningsdato. Dette står blandt andet klart, eftersom der i tabel 10 er 9 hoteller ud af 24 hvor prisafvigelsen er større end 5 procent. Til sammenligning gør dette sig gældende for 5 hoteller med overnatning d. 21-22. januar, 5 hoteller med overnatning d. 15.-16. december samt for 6 hoteller med overnatning d. 14.-15. november.

På trods af, at der observeres prisforskel, når man undersøger værelsespriserne på alle fire overnatningsdatoer, er der ikke noget entydigt tegn på, at der er betydelig prisforskel mellem bookingportalerne. Det skyldes, at prisforskellen for mange hotellers vedkommende er på mindre end 5 pct. af den daglige gennemsnitspris blandt bookingportalerne. Ydermere er denne prisforskel ikke systematisk, men observeres derimod kun i nogle få dage, mens undersøgelsen har stået på.

Delkonklusion for undersøgelse 2:

På baggrund af resultaterne fra undersøgelse 2, som er præsenteret i tabel 7-10, kan der drages følgende delkonklusioner:

- Der tegnes ikke noget tydeligt billede af, at hotelværelserne udbydes til forskellige priser på de tre undersøgte bookingportaler Booking.com, Hotels.com og Expedia.com.
- Af de undersøgte overnatningsperioder forekommer der flest hoteller med prisforskel blandt bookingportalerne, når der bookes overnatning en måned frem fra datoen for prisindsamlingen.
- For overnatningsdatoen d. 14.-15. november (jf. tabel 7), er der ud af de 648 dage med prisindsamling for de 24 hoteller (27*24), 49 dage hvor prisafvigelsen fra den daglige gennemsnitspris er på mere end 5 pct. Af disse 49 dage resulterer 23 af dem i prisafvigelser, som også overskrider 10 pct. af den daglige gennemsnitspris. Endelig er der 5 af dagene, hvor den gennemsnitlige afvigelse er på mere end 20 pct. af den daglige gennemsnitspris.
- For overnatningsdatoen d. 15.-16. december (jf. tabel 8), er der ud af de 648 dage med prisindsamling for de 24 hoteller (27*24), 58 dage hvor prisafvigelsen fra den daglige gennemsnitspris er på mere end 5 pct. Af disse 58 dage resulterer 10 af dem i prisafvigelser, som også overskrider 10 pct. af den daglige gennemsnitspris. Endelig er der 3 af dagene, hvor den gennemsnitlige afvigelse er på mere end 20 pct. af den daglige gennemsnitspris.
- For overnatningsdatoen d. 21.-22. januar (jf. tabel 9), er der ud af de 648 dage med prisindsamling for de 24 hoteller (27*24), 37 dage hvor prisafvigelsen fra den daglige gennemsnitspris er på mere end 5 pct. Af disse 37 dage resulterer 1 af dem i prisafvigelser, som også overskrider 10 pct. af den daglige gennemsnitspris. Endelig er der 0 af dagene, hvor den gennemsnitlige afvigelse er på mere end 20 pct. af den daglige gennemsnitspris.
- For booking af overnatning en måned frem (30 dage) fra datoen for prisindsamlingen (jf. tabel 10), er der ud af de 648 dage for prisindsamling for de 24 hoteller (27*24), 50 dage hvor prisafvigelsen fra den daglige gennemsnitspris er på mere end 5 pct. Af disse 56 dage resulterer 13 af dem i prisafvigelser, som også overskrider 10 pct. af den daglige gennemsnitspris. Endelig er der 1 af dagene, hvor den gennemsnitlige afvigelse er på mere end 20 pct. af den daglige gennemsnitspris.
- Fra de ovenstående resultater er det bemærkelsesværdigt, at hotel 14 har bidraget betydeligt til de ovenstående resultater. Eksempelvis står hotel 14 for 21 ud af de 23 dage, hvor prisafvigelsen er på mere end 10 pct. af værelsesprisen d. 14.-15. november.
- Alt i alt er det Dansk Erhvervs opfattelse, at det på baggrund af undersøgelse 2 heller ikke kan konkluderes, at der er konkurrence i online markedet for hotelværelser efter afskaffelsen af de brede prisklausuler.

Konklusion

KFST offentliggjorde i juli 2016 resultatet af en stikprøveundersøgelse, der havde til formål at analysere hvorvidt bookingportalernes ophævelse af den brede prisklausul, som pålægger hoteller at udbyde deres værelser til den samme pris på forskellige bookingportaler, har haft den ønskede effekt om at øge konkurrencen i markedet i form af, at der vil opstå prisforskelle mellem bookingportalerne. På baggrund af undersøgelsen konkluderede KFST, at det samme hotelværelse udbydes til forskellige priser på de undersøgte bookingportaler, hvorfor konkurrencen måtte være øget som følge af afskaffelsen af de brede prisklausuler.

Dansk Erhverv forholder sig kritisk til konklusionerne af KFST undersøgelse. Denne kritik skyldes bl.a., at undersøgelsen har et begrænset omfang ved kun at analysere prisdannelsen for 12 hoteller, ligesom at man kun har undersøgt prisdannelsen blandt bookingportalerne for en enkelt overnatningsdato. Dertil kommer, at KFST har antaget, at selv en prisforskel på 1 kr. er udtryk for, at konkurrencen er steget, hvilket nok ikke vil være den samme konklusion en forbruger vil komme til. Derfor har Dansk Erhverv foretaget sin egen todelte undersøgelse af prisdannelsen på Booking.com, Hotels.com og Expedia.com for 24 forskellige danske hoteller.

Undersøgelse 1 anvendte den samme metoder, som den, der blev brugt af KFST (jf. afsnit 7). I undersøgelse 1 blev det observeret, at i mange tilfælde er den gennemsnitlige afvigelse fra gennemsnitsprisen mindre end 10 kroner, hvilket i alle tilfælde er under 1 pct. af den gennemsnitlige værelsespris. Denne marginale prisforskel skyldes i mange af tilfældene en enkeltstående prisforskel blandt bookingportalerne. Derved er denne lave prisforskel ikke bevis for systematisk prisforskel blandt bookingportalerne. Dansk Erhvervs konklusion på KFST's undersøgelse er, at der ikke er tilstrækkelig konkurrence. Dette bekræftes også af Dansk Erhvervs egen og mere omfattende undersøgelse af sagen.

Undersøgelse 2 (jf. afsnit 8) havde til hensigt at rette op på nogle af manglerne i undersøgelsen foretaget af KFST. Dette blev blandt andet gjort ved at analysere prisafvigelserne mellem bookingportalerne ved at sammenligne bookingportalernes værelsespris med den daglige gennemsnitspris for et hotelværelse. Denne analyse muliggør en mere præcis og dybdegående analyse af prisudviklingen, ligesom den også gør det muligt at identificere, om prisforskellen skyldes, at et hotel har været periodevis udsolgt på en af bookingportalerne. Som det fremgik af denne undersøgelse var der, i overensstemmelse med den første analyse, hotelværelser hvor der observeres prisforskelle blandt bookingportalerne. Dog stod det klar fra denne undersøgelse, at prisforskellen i mange tilfælde var mindre end 5 procent af den daglige gennemsnitspris for et hotelværelse. Ydermere stod det klart, at antallet af dage, hvor der måles en prisforskel var betydelig lav, for mange af hotellerne. Faktisk var det kun nogle få hoteller, som eksempelvis hotel 12,

hvor prisafvigelserne vurderes at være systematiske, og derfor et reelt bevis på, at hotelværelset udbydes til forskellige priser på bookingportalerne. Derved konkluderes det fra undersøgelse 2, at omfanget af prisforskel mellem bookingportalerne er så begrænset, at det ikke kan konkluderes, at afskaffelsen af den brede prisklausul har haft den ønskede effekt om, at hotelværelserne nu udbydes til forskellige priser på bookingportalerne.

På baggrund af resultaterne fra den todelte undersøgelse konkluderer Dansk Erhverv, at omfanget af prisforskelle mellem de tre bookingportaler er så begrænset, at det ikke er muligt at hævde, at der er sket en øget konkurrence i markedet for online hotelværelser, som det ellers er påstået af KFST. Dansk Erhverv vurderer, at de prisforskelle, der observeres, ofte er marginale, hvorfor det er svært ud fra en forbruger synsvinkel at konkludere, at der er væsentlig konkurrence i markedet. Det vil altså sige, at afskaffelsen af de brede prisklausuler ikke har haft den effekt, som KFST havde forventet, og som de har konkluderet er tilfældet. Dansk Erhvervs opfattelse er, at hotellernes værelser stadig i høj grad udbydes til de samme priser på de forskellige bookingportaler.

Samlet konklusion af Dansk Erhvervs todelte undersøgelse:

På baggrund af resultaterne fra undersøgelse 1 og 2 drages der følgende konklusioner:

- Der er ikke noget der tyder på, at afskaffelsen af den brede prisklausul har haft den ønskede effekt. Dette skyldes, at hotelværelserne i høj grad stadig udbydes til den samme pris på de tre undersøgte bookingportaler Booking.com, Hotels.com og Expedia.com. Det er Dansk Erhvervs vurdering, at det er nødvendigt at afskaffe både de brede og de snævre prisklausuler for at opnå den ønskede effekt om mere konkurrence i markedet for online hotelværelser.
- Af de undersøgte overnatningsdatoer forekommer der mest prisforskel blandt bookingportalerne, når der bookes overnatning en måned frem fra datoen for prisindsamlingen. Dette gør sig gældende både når man bruger metoden fra KFSTs stikprøveundersøgelse (jf. afsnit 7), og når man bruger en metode, der måler afvigelsen fra den daglige gennemsnitspris (jf. afsnit 8).
- Det observeres, at der er størst afvigelse mellem bookingportalerne for de Sjællandske hoteller. Dog er der ikke noget der tyder på, at størrelsen på hoteller har nogen indflydelse på, hvorvidt hotelværelset udbydes til forskellige priser.
- Konkurrence og Forbrugerstyrelsen opfordres til at undersøge de snævre prisklausuler nærmere for at forbedre konkurrencen på markedet for online hotelværelser.

Mens resultaterne af denne todelte undersøgelse tydeligt viser, at omfanget af prisforskel mellem bookingportalerne er begrænset, kan det ud fra et økonomisk synspunkt overvejes, om denne mangel på prisforskel er et bevis for, at der er fri prisfastsættelse på markedet for online hotelværelser. Hvis vi følger KFST's egen tilgang og vurdering af, at prisforskelle er et tegn på øget konkurrence, så må det forventes, at når disse prisklausuler ophæves, vil det resultere i prisforskelle mellem bookingportalerne. Denne prisforskel kan blandt andet skyldes, at bookingportalerne sænker deres kommission for at udbyde værelset til en lavere pris end deres konkurrenter. Derudover kan prisvariationen mellem bookingportalerne også opstå, hvis antallet af hotelværelser, den enkelte bookingportal har til rådighed, varierer. I det tilfælde vil den enkelte bookingportal fastsætte en værelsespris, som er i overensstemmelse med, hvor mange værelser den enkelte bookingportal kan tilbyde forbrugerne. Under alle omstændigheder kan det derfor konkluderes, at der ikke er tegn på, at der er kommet væsentlige prisforskelle, hvorfor Dansk Erhverv mener, at man ikke kan konkludere, at der er øget konkurrence i markedet.

På baggrund af denne rapport opfordrer Dansk Erhverv til, at vi i Danmark genåbner den politiske debat om bookingportalernes prisklausuler – både effekterne af afskaffelsen af de brede prisklausuler samt en vurdering af anvendelsen af de snævre prisklausuler. KFST bør følge i samme spor som de nationale konkurrencemyndigheder i en række andre EU-lande, som har igangsat nationale undersøgelser. Ydermere er der behov for at stille skarpt på de snævre prisklausuler, som KFST tidligere har negligeret og ikke set grund til at koncentrere sig om. Vi bør i Danmark tage stilling til, hvorvidt bookingportalernes anvendelse af prisklausuler er konkurrencebegrænsende og dermed medvirkende til, at der ikke er sund konkurrence i markedet for online hotelværelser, hvilket i givet fald vil ramme turisterne.

Ligeledes opfordrer Dansk Erhverv også hotellerne til at undersøge fleksibiliteten af bookingportalernes prisklausuler. Dette sker på baggrund af, at Dansk Erhverv har erfaret, at nogle hoteller med stor succes formår at udbyde deres hotelværelser til en lavere pris end den pris, det samme hotelværelse udbydes til på bookingportalerne (eksempelvis hotel 12). Hvis dette er tilfældet, kan det tænkes, at andre hoteller kan presse bookingportalerne, ved blot at udbyde deres værelser billigere på deres egen hjemmeside. Uanset hvilke foranstaltninger der tages, for at forbedre konkurrencevilkårene blandt hoteller og bookingportaler, er det vigtigt at anerkende, at nye tiltag mod prisklausuler ikke kun vil gavne hotellerne, men i sidste ende også vil gavne turisterne.

Dansk Erhverv opfordrer KFST til at genoptage sit fokus på bookingportalernes prisklausuler for at forbedre konkurrencen mellem hoteller og bookingportaler

Bilag: Grafisk oversigt af prisudviklingen for udvalgte hoteller

Figur 1

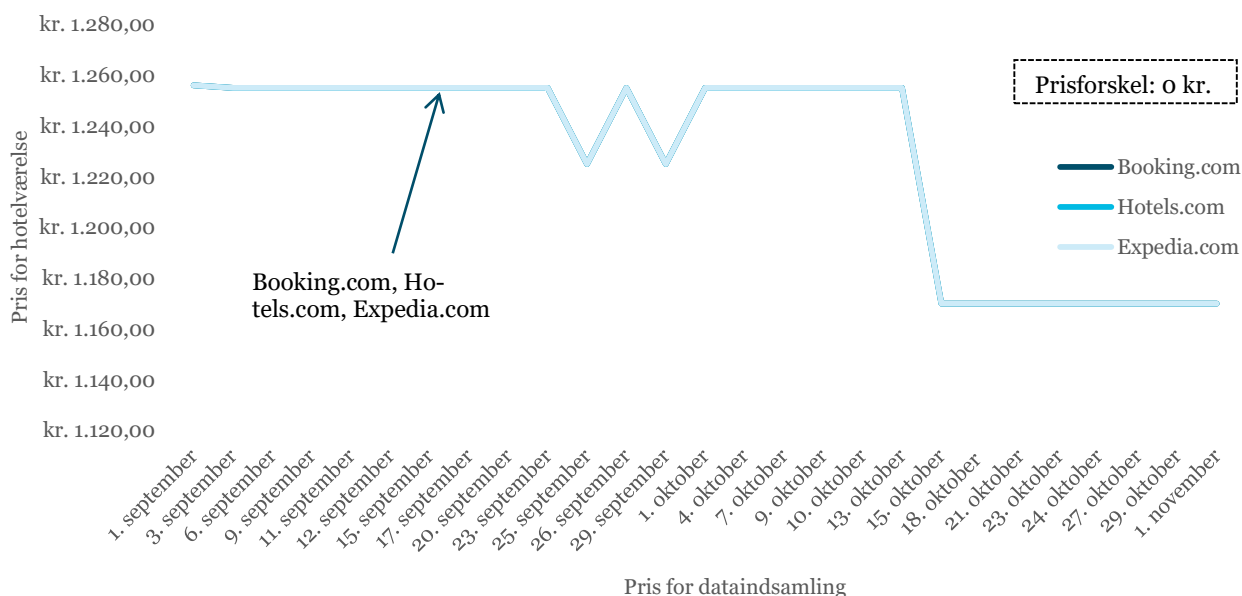
Prisforskel for hotel 2 i region hovedstaden d. 14.-15. november

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expedia.com

Figur 2

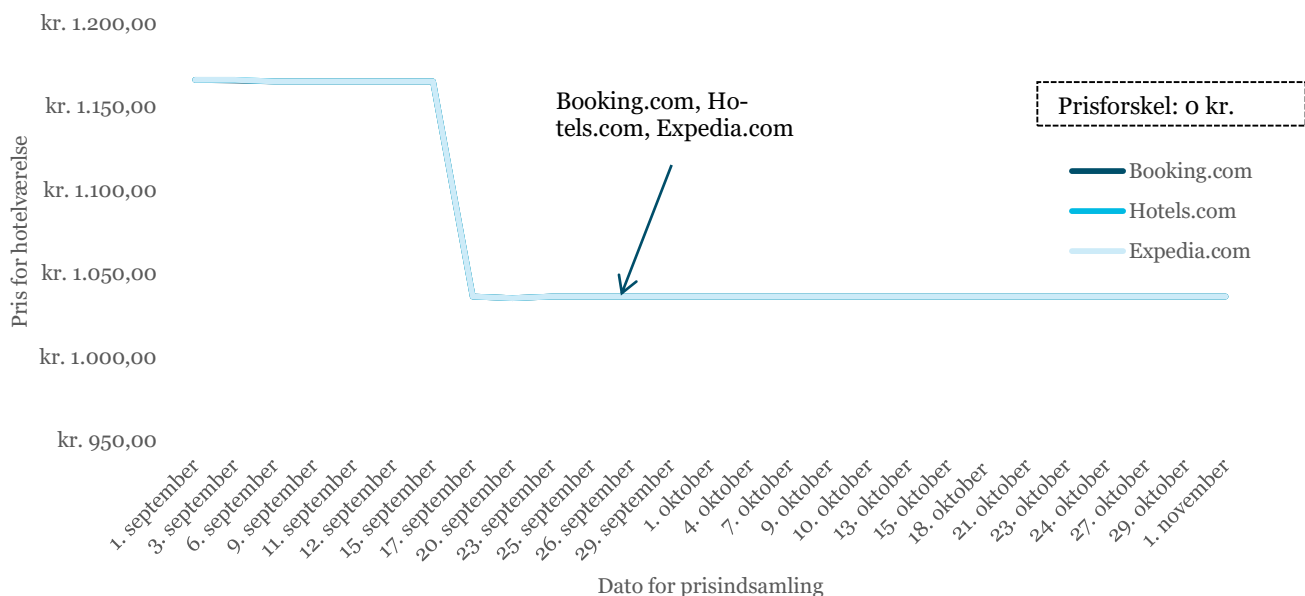
Prisforskel for hotel 2 i region hovedstaden d. 15.-16. december

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expedia.com

Figur 3

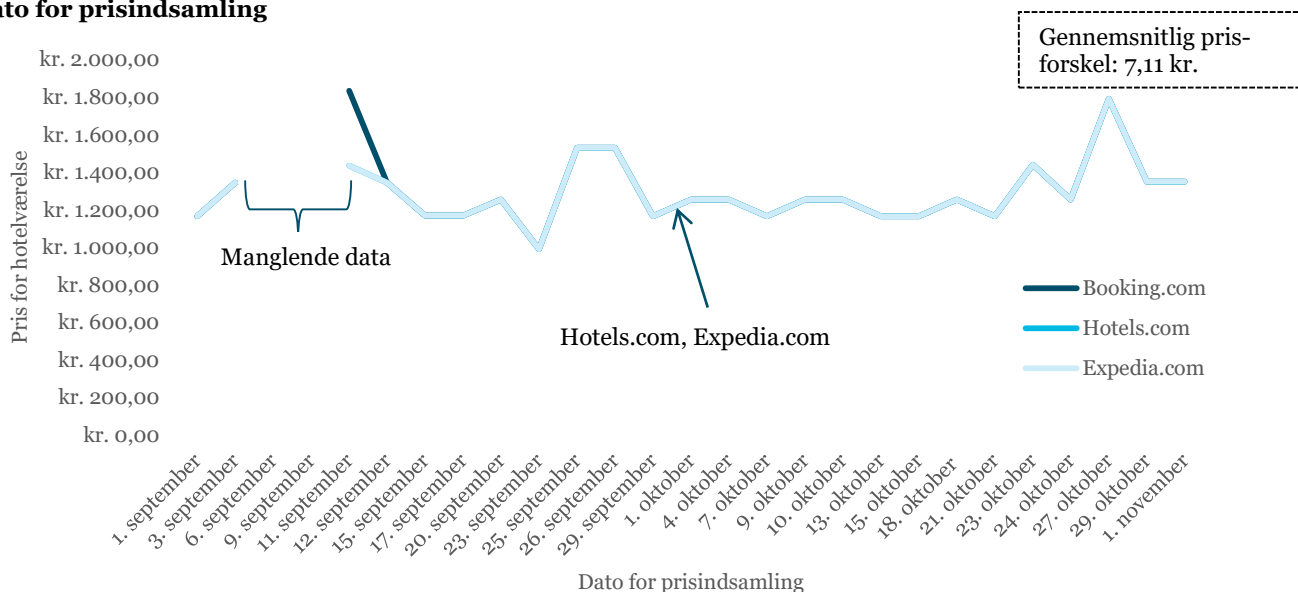
Prisforskel for hotel 2 i region hovedstaden d. 21.-22. januar

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 4

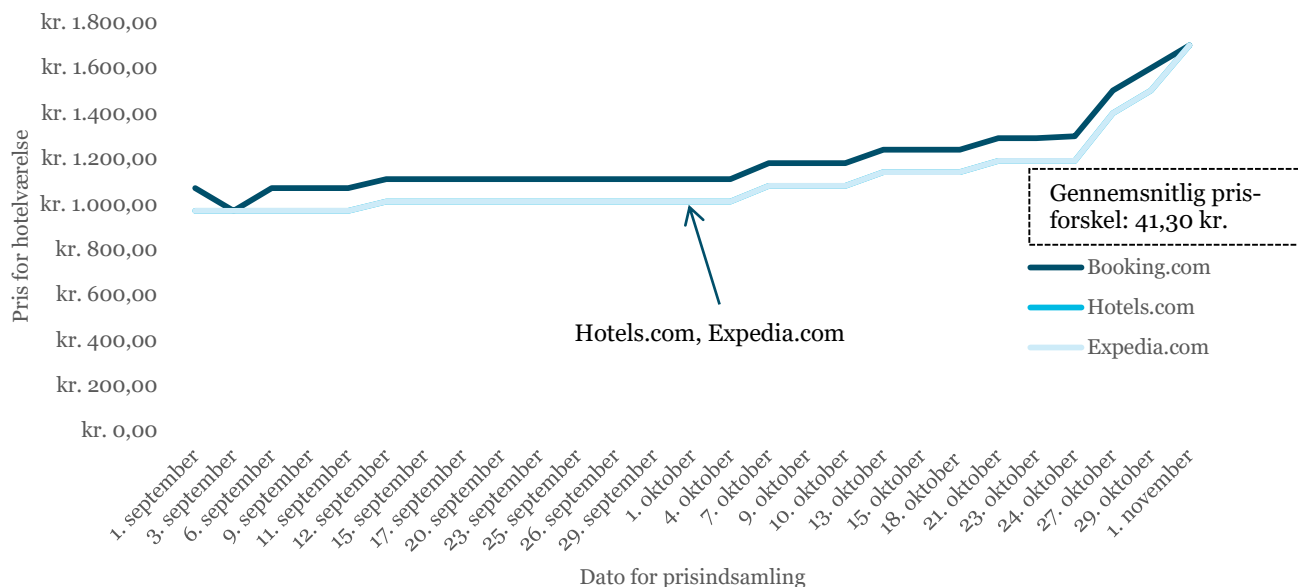
Prisforskel for hotel 2 i region hovedstaden med booking én måned frem fra dato for prisindsamling

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 5

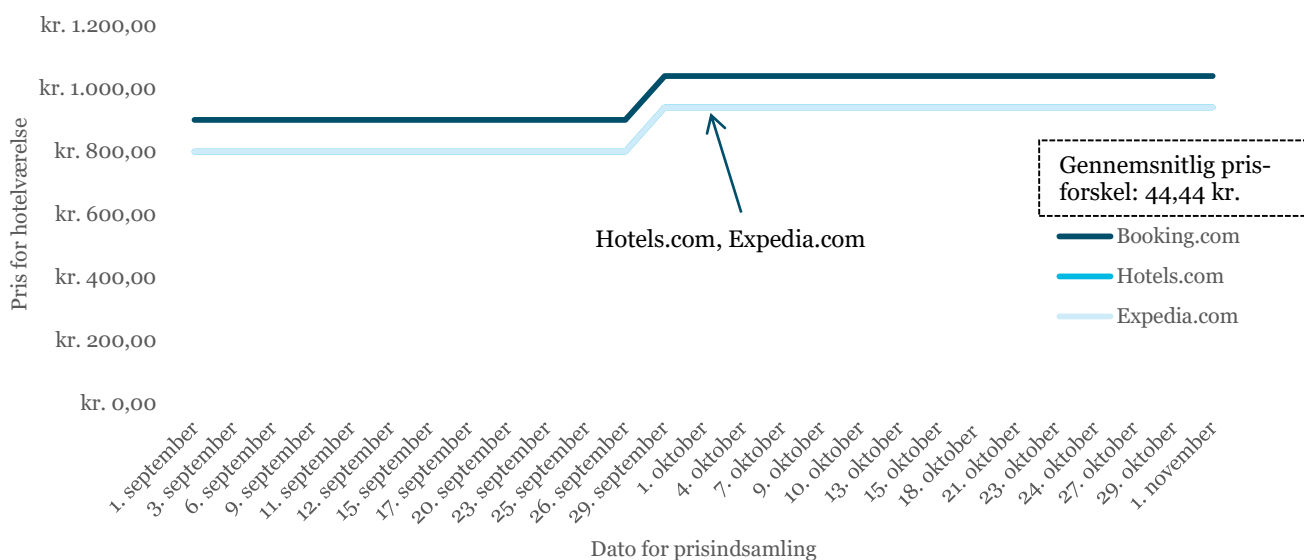
Prisforskel for hotel 12 på region Sjælland d. 14.-15. november

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 6

Prisforskel for hotel 12 på region Sjælland d. 15.-16. december

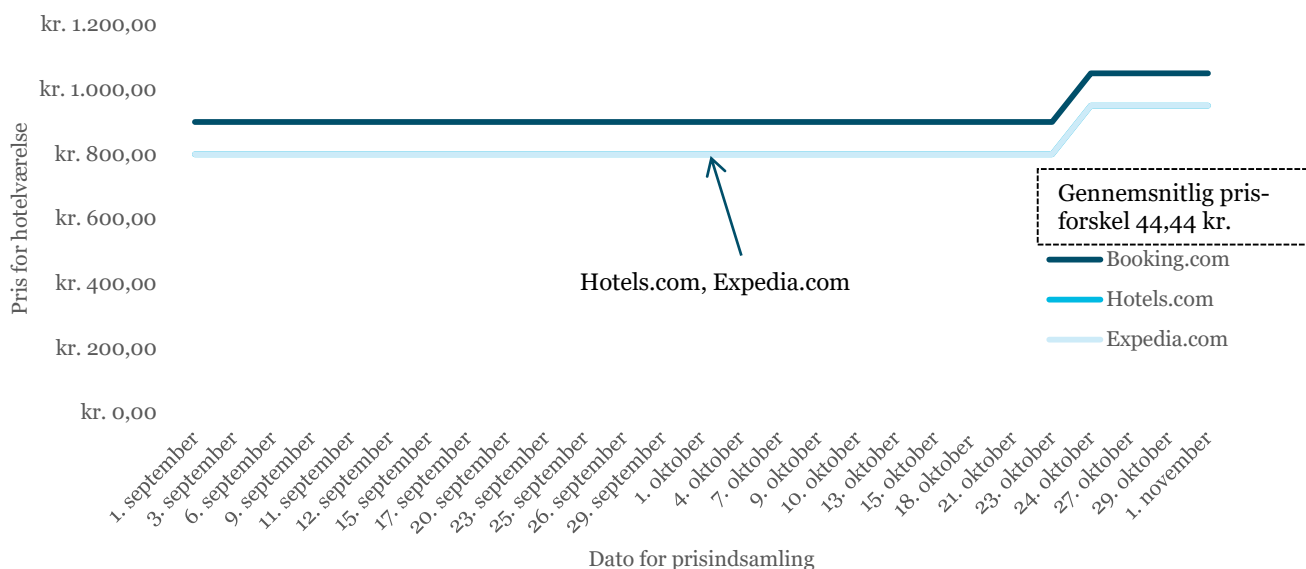

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 7

Prisforskel for hotel 12 på region Sjælland d. 21.-22. januar

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 8

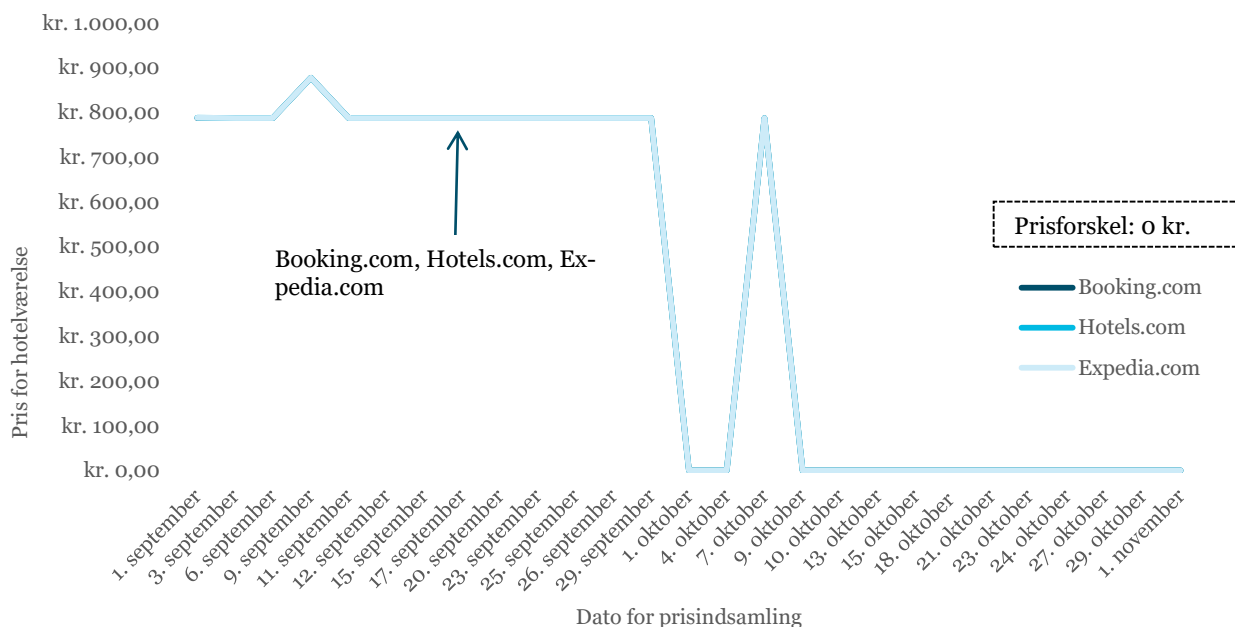
Prisforskel for hotel 12 på region Sjælland med booking én måned frem fra dato for prisindsamling

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 9

Prisforskel for hotel 16 i region Syd d. 14.-15. november

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 10

Prisforskel for hotel 16 i region Syd d. 15.-16. december

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 11

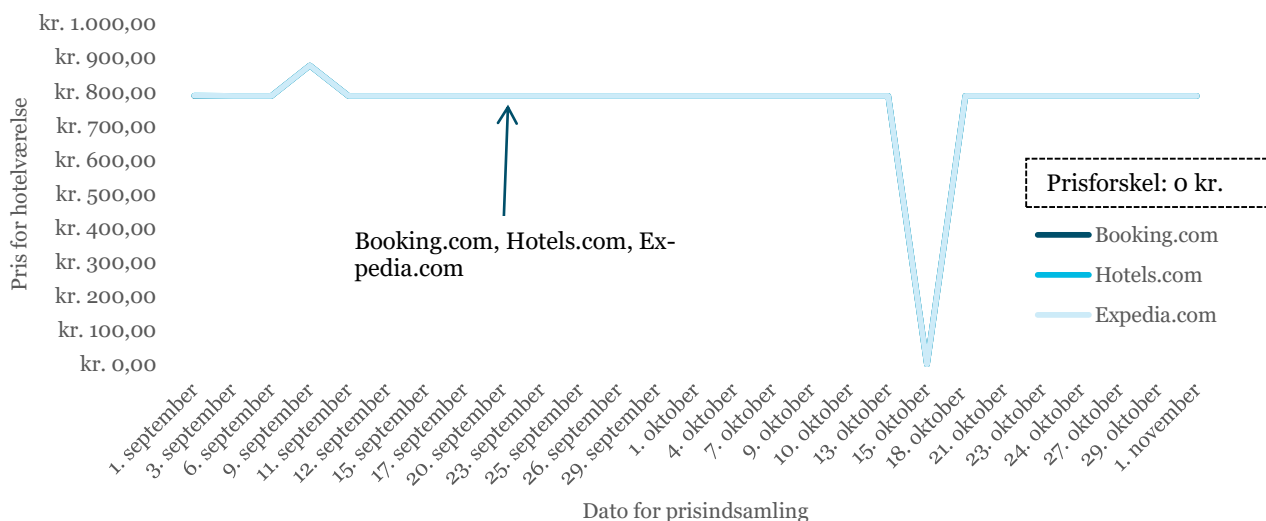
Prisforskel for hotel 16 i region Syd d. 21.-22. januar

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 12

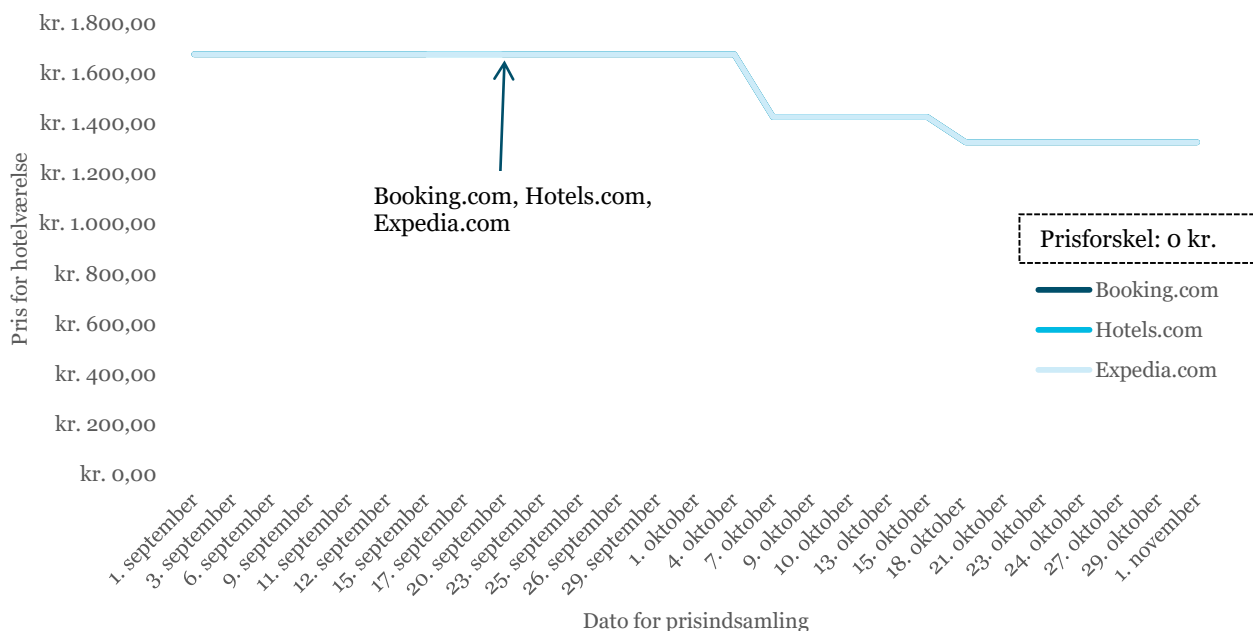
Prisforskel for hotel 16 i region Syd med booking én måned frem fra dato for prisindsamling

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 13

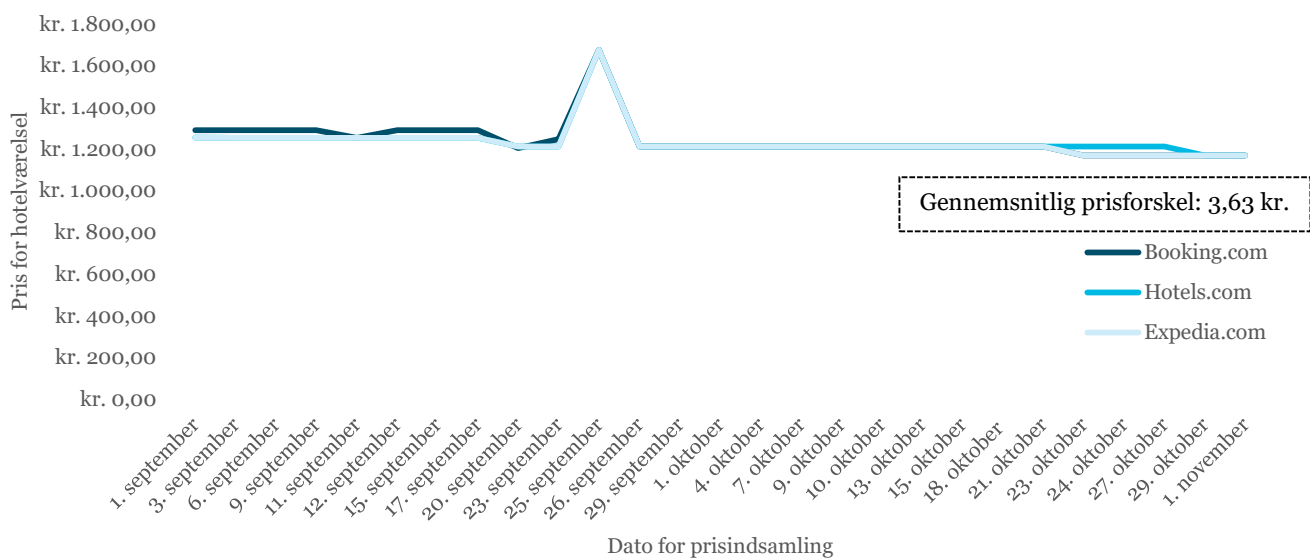
Prisforskel for hotel 19 i region Midtjylland d. 14.-15. november

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 14

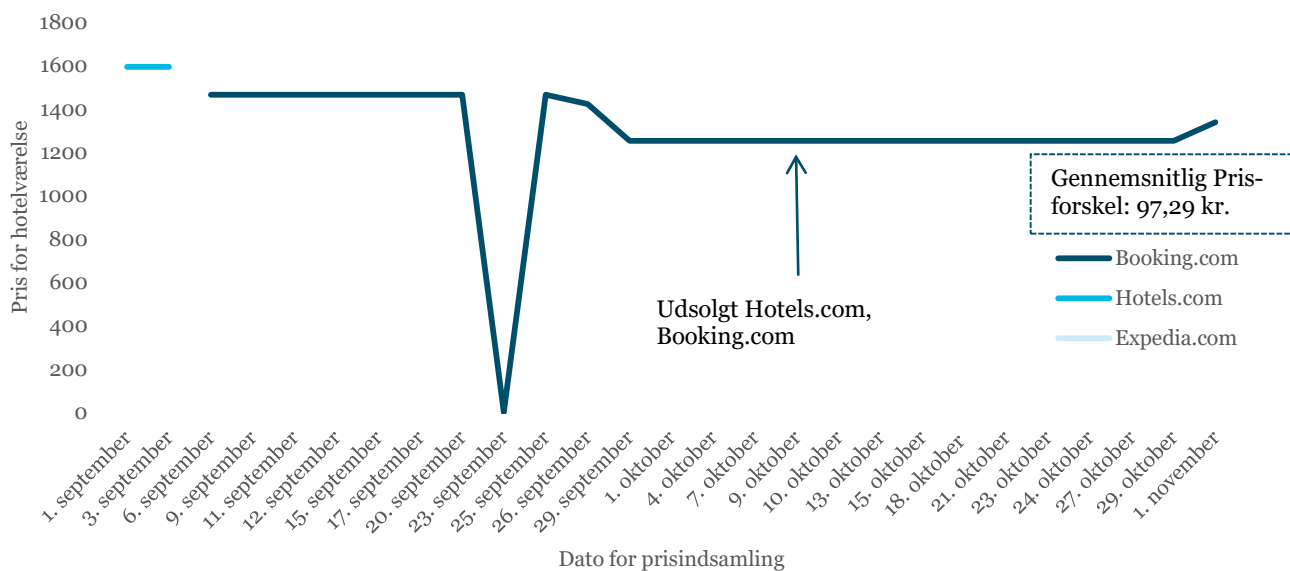
Prisforskel for hotel 19 i region Midtjylland d. 15.-16. december

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 15

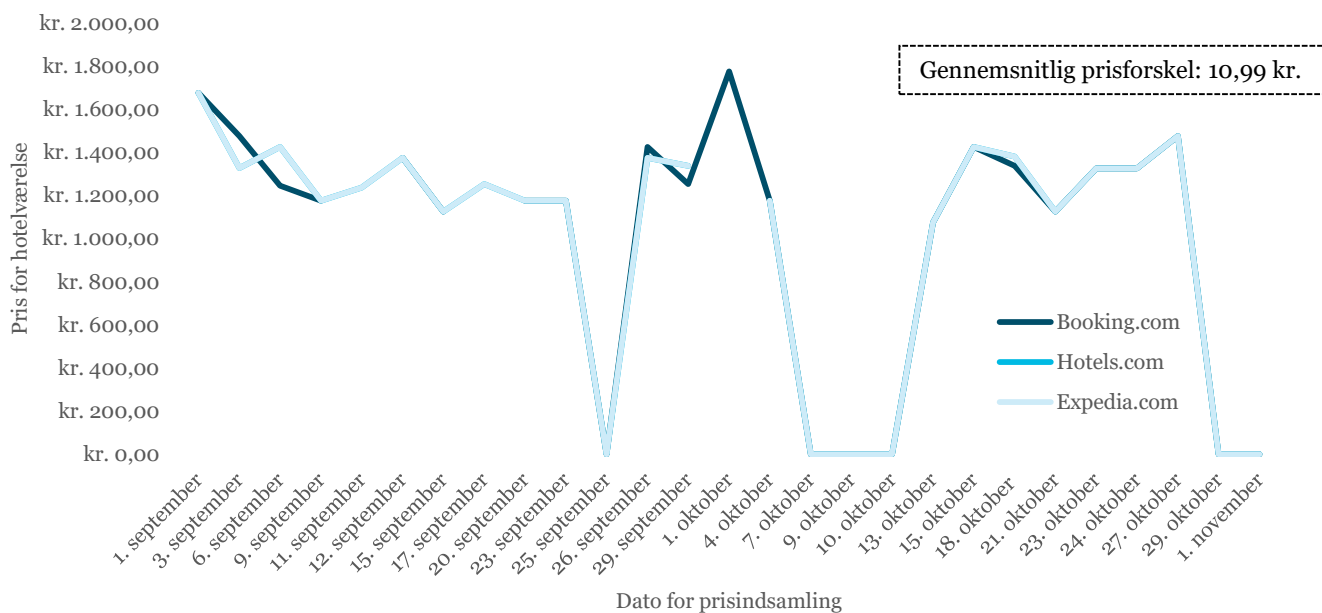
Prisforskel for hotel 19 i region Midtjylland d. 21.-22. januar

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 16

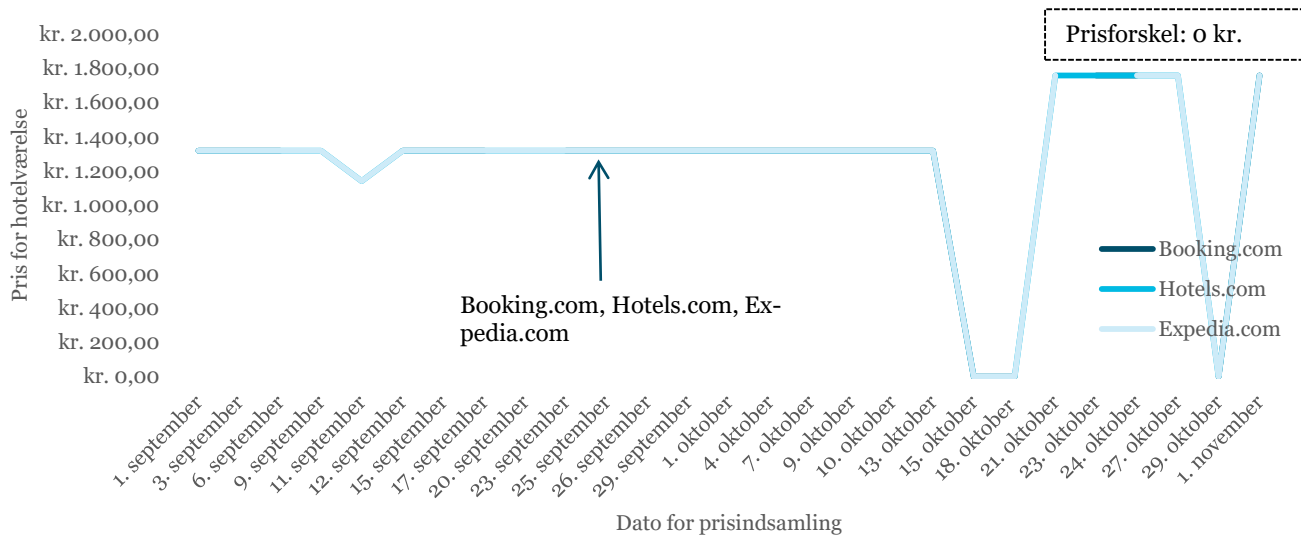
Prisforskel for hotel 19 i region Midtjylland med booking én måned frem fra dato for prisindsamling

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 17

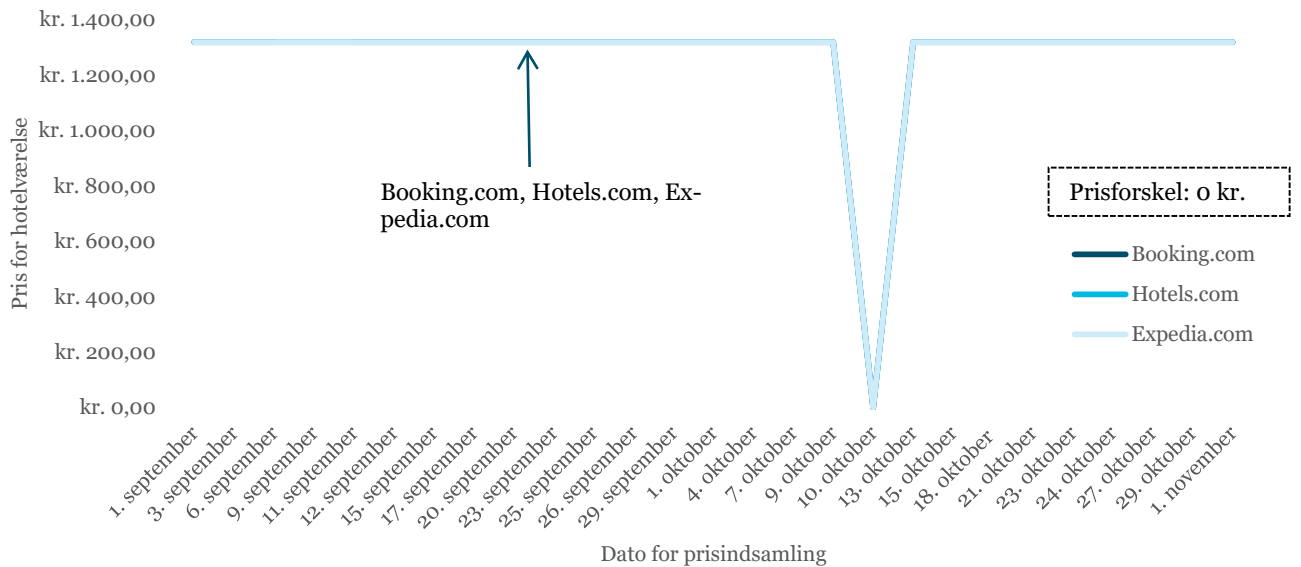
Prisforskel for hotel 21 i region Nordjylland d. 14.-15. november

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 18

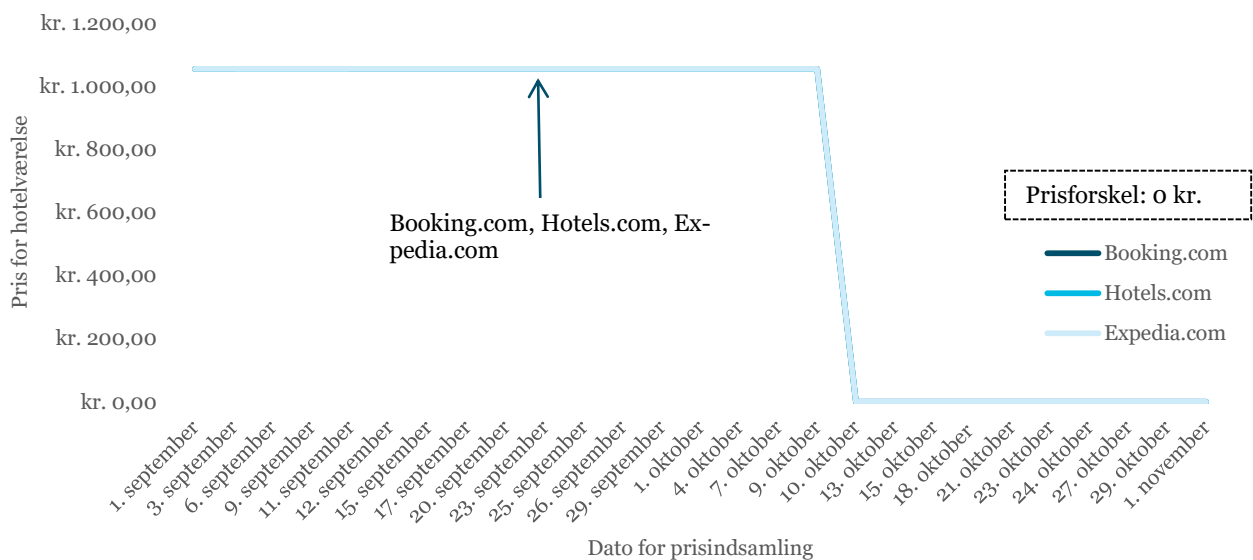
Prisforskel for hotel 21 i region Nordjylland d. 15.-16. december

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 19

Prisforskel for hotel 21 i region Nordjylland d. 21.-22. januar

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Figur 20

Prisforskel for hotel 21 i region Nordjylland med booking én måned frem fra dato for prisindsamling

Kilde: Priser indhentet fra Booking.com, Hotels.com og Expeida.com

Om denne rapport

Rapporten er udarbejdet af analysemedarbejder Kirstine Møller Jensen, stud.cand.soc i global udvikling, og chef for Turisme og Oplevelsesøkonomi Susanne Nordenbæk, cand.scient.pol.

Troværdigheden af tal og analyser fra Dansk Erhverv er afgørende. Derfor er rapporten løbende blevet kvalitetssikret inden den er blevet publiceret.

Henvendelser angående rapporten skal ske til Susanne Nordenbæk på sno@danskerhverv.dk eller på tlf. 33746243.